

VČERAJ ZAČETEK IZREDNEGA KONGRESA POLJSKE PARTIJE

Kania: za krizo ni kriv socializem temveč kršenje socialističnih načel

Kongresa se udeležuje 1964 delegatov in 11 tujih delegacij - Poljska partija želi sodelovati s Solidarnostjo, ne bo pa dovolila, da se sindikat sprevrže v opozicijsko politično silo

(Poseben dopis)

VARŠAVA — V Varšavi se je včeraj začel izredni kongres Poljske združene delavske partije, brez dvoma najpomembnejši politični dogodek v državi, saj je sklican v času velike preizkušnje. Kot je dejal prvi sekretar CK PZDP Stanisław Kania, se delegati zavedajo zgodovinske odgovornosti, ki je pred njimi.

Izredni kongres se je začel s poljsko himno in internacionalo ter pozdravom enajstih tujih partijskih delegacij.

Po svečani otvoritvi je Stanisław Kania prebral več deset strani dolgega referata, v katerem je odmeval pregled kriznega razvoja v partiji in v državi. Obenem pa je poudaril tudi glavne smerice politike PZDP. Glede na celotni referat pravzaprav ni povedal nič novega, kar je že doslej bilo povedano. Njegov veliki pomenbost je potrebno iskati predvsem v izpostavitvi tistih spoznanj, ki terjajo odločne spremembe na vseh področjih življenja in dela. Ob analizi stanja, v kakršnem se je znašla partija po dogodkih lani poleti, ko so se stavke v baltičnih mestih preselile domala v vse kraje države in ko je dežela stopila v povsem novo obdobje, je Stanisław Kania dejal, da za krizo na Poljskem ni kriv socializem, temveč kršenje socialističnih načel, dejal je, da je bil protest prebivalstva upravičen. Ko je govoril tudi o neodvisnem in samoupravnem sindikatu Solidarnost, je ponovil že znano stališče novega poljskega vodstva, da želi partija z njim sodelovati, nikoli pa ne bo dovolila, da se sprevrže v opozicijsko politično silo.

Povratek k marksistično-leninističnim načelom, demokratično obnašanje v partiji, razredni karakter PZDP, obnova članstva so bili naslednji poudarki prvega sekretarja kot tudi pripadnost poljske skupnosti socialističnih držav na čelu s SZ in ob tem odločno odklonil vse špekulacije, ki jih lansira zahodni tisk.

Ob poudarjanju socialistične obnove, ki se je kot rečeta ni velika skozi referat, je veliko besed posvetil tudi težkemu gospodarskemu položaju v državi, saj bi nadaljnje poglabljanje lakote ogrozilo socialistični značaj obnove. Slišali smo lahko poudarke o pridrževanju centralnega planiranja, samoupravljanju v podjetjih in mehanizirani zaščiti potrošnikov. Pomanjkanje politične in gospodarske reforme torej lahko deželo pahne v skrajno negotov položaj, še posebej, ker se Poljska danes sooča tudi s pojavom kontrarevolucionarnih, birokratskih, nazadnjaških in socialdemokratskih težnj. Poljska partija je prepričana, da lahko skupaj z ostalimi organizacijami premaga težave, čeprav je jasno, da rešitev, ki jih terjajo Poljaki, ne bo prišla takoj, ampak bo moralo preteči mnogo več časa.

Kongres se udeležuje 1964 delegatov, med katerimi jih je večina prvih. Po tujih volitvah med predkongresno aktivnostjo jih v kongresni dvorani od 143 članov bivšega CK sedi samo 43, od 1833 delegatov, ki so sodelovali na zadnjem kongresu, jih je samo 121, medtem ko je 412 delegatov članov sindikata Solidarnost.

Ko poročamo, se ni jasno, kako bodo potekale volitve prvega sekretarja, članov CK in drugih organov partije. Neuradno kroji tri variante za volitev prvega sekretarja. Tako naj bi prvo osebo poljske partije izvolili na tajnem glasovanju neposredno na kongresu pred izvolitvijo članov CK, kot drugo možnost navajajo prav tako volitve na kongresu, vendar po izvolitvi CK, medtem ko tretja inačica predvideva izvolitev prvega sekretarja na zasедanju CK.

Tukaj odmeva tudi neka analiza, ki sto jo pred kongresom opravili radio in televizija. Na vprašanje, kaj pričakujejo od izrednega kongresa, je 37 odstotkov vprašanih odgovorilo, da ne pričakujejo nobenih sprememb, 32 odstotkov jih meni, da se bodo zadeve uredile na bolje, 13 odstotkov jih je odgovorilo, da bo boljše ali slabše, 4 odstotki pričakujejo najslabše, medtem ko se 14 odstotkov anketaancev ni izjasnilo.

Sicer pa vsa praznična Varšava živi s kongresom, polno je rdečebelih zastav in transparentov.

VASO GASAŠ

Spadolini pripravlja gospodarske ukrepe

RIM — Včeraj jutraj so se pod predsedstvom predsednika vlade Spadolini sestali gospodarski ministri, ki so na triurnem posvetovanju obravnavali osrednja vprašanja sedanje gospodarskega položaja: znižanje stopnje inflacije, usklajevanje izdatkov v okviru javnega proračuna (namenjen, da se skripi primanjkljaj na največ 38.000 milijard lir) ter druga sorodna vprašanja. Na seji so sodelovali La Malfa, Andreotta, Formica, Di Gesi, Marcora, De Michelis in Altissimo.

Predsednik vlade Spadolini je poudaril, da se bo vlada pri izvajanju gospodarske politike strogo držala programskega dokumenta, ki je bil izročen parlamentu ter resolucije petih strank ob izglasovanju

zaupnice vladi.

Gospodarski ministri se bodo ponovno sestali jutri, za soboto pa je sklicana seja ministrskega sveta.

Predsednik Spadolini je izjavil, da bi se pred odhodom v Ottavio rad srečal s tajniki sindikalnih organizacij enotne federacije, da bi skupaj z njimi razpravljal o predlogih vlade za brzdjenje inflacije ter o vprašanjih premične lestvice itd, se pravi o vprašanjih, ki jih pravi sedaj pretresajo gospodarski ministri.

RIM — Na sedežu Intersind so podpisali sporazum, ki predvideva, da se bodo v septembru vrnili v tovarno vsi delavci podjetja Alfa Romeo, ki so sedaj v dopolnilni blaginji. Domnevajo, da so s podpisom sporazuma pohliti tudi zaradi ugrabitve inž. Sandruccija.

DELOVANJE PROTIJUGOSLOVANSKE EMIGRACIJE DOBIVA ZASKRBLJUJOČE RAZSEŽNOSTI

Napad na veleposlaništvo SFRJ v Belgiji

Neznani atentator ranil dva uslužbenca

Napadalec teže ranil gospodarskega svetnika Blagoja Anakioskega in uslužbenca Franca Spindlerja - Že šesti napad v zadnjih treh mesecih - Protestna spomenika

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BRUSLJ — Še neznani napadalec je danes dopoldne okoli pol enajstih prišel v poslopje veleposlaništva SFRJ v belgijski prestolnici ter s petimi ali šestimi strelci teže ranil gospodarskega svetnika Blagoja Anakioskega ter uslužbenca veleposlaništva Franca Spindlerja. Oba so nemudoma prepeljali na eno bruseljskih klinik in zdravniki ugotavljajo, da nista v življenjski nevarnosti.

Napadalec je v veleposlaništvo prišel pol ure zatem, ko so se pričele uradne ure, in sicer skupaj s tremi ženskami, ki so bile namenjene v konzularni oddelek. Takoj zatem ko so se oddaljile, je napadalec pričel streljati na Franca Spindlerja in Blagoja Anakioskega, ki je bil po naključju v avli veleposlaništva. Gospodarski svetnik Anakioski je dvakrat zadet v hrbet in izstopila v pljuča, kar je povzročilo nevarno krvavitve, možno pa je tudi, da je poškodovana hrbtenica. Franc Spindler se je pogiral za napadalec — četudi ranjen v desno stran blizu ključne kosti — a mu je le-ta ušel. Belgijska policija je kmalu po napadu prišla na kraj dogodka in pričela preiskavo.

Veleposlanik SFRJ v Belgiji Esad Cerić je takoj po napadu na uslužbenca veleposlaništva zaprosil za najino evidenco pri belgijskem zunanjem ministru Charlesu Ferdinandu Nohombu. Danes dopoldne je veleposlanik Cerić dobil »promemoire« našega sekretariata za zunanje zadeve z navodilom, da ga izroči v belgijskem zunanjem ministrstvu.

V dokumentu, ki je prišel še pred napadom, zvezi sekretariat poudarja, da je bilo v zadnjih treh mesecih šest terorističnih napadov na jugoslovanske poslovne predstavnike ali klube naših delavcev in rojakov. Že 29. marca sta neznana napadalec vrgla dve steklenici v vnetljivo vsebino v poslovalnico »JAT«, naslednji mesec so na podoben način zaneli požar predstavništva Turistične zveze Jugoslavije, pri čemer je malo manjka, da ni zgorel elitni hotel »Astoria«. Sledili so napadi na dva kluba Jugoslovancev albanske narodnosti, zadnji 9. julija, ko so podtaknili ogenj v prostorih kulturno športnega združenja Jugoslovancev albanske narodnosti »Perparim« (Napredek), ter povzročili dober milijon frankov materialne škode. Vsi napadi v zadnjih mesecih so bili v nočnih ali zgodnjih jutranjih urah, tako da ni bilo poškodovanih.

Dokument iz Beograda, ki podrobnost naštevata ta protijugoslovanska dejanja, ugotavlja, da je sovražno delovanje proti naši državi v Belgiji dobilo široke in zaskrbljujoče razsežnosti, da belgijske oblasti niso upoštevale opozoril veleposlaništva ter zahtev za zaščito naših državljanov ter njihovih klubov, kar utegne resno ogroziti sodelovanje in odnose s kraljevino Belgijo. Napadi namreč kažejo, da belgijske oblasti niso sprejele vseh potrebnih ukrepov, da bi preprečile teroristične in druge podtalne akcije sovražne protijugoslovanske emigracije, ki deluje na belgijskem ozemlju. Takšen odnos belgijskih oblasti ni v skladu z obojestransko poudarjenim interesom za razvijanje dobrih odnosov med državama, niti z belgijskimi zagotovili

narodnosti skupnosti v Italiji. Med temi je bil tudi socialistični poslanec Loris Fortuna, ki je med prvimi spregovoril v razpravi v poslanski zbornici. Po koncu razprave je posl. Fortuna dal za tiskovno agencijo Alpe-Adria naslednjo izjavo:

»V parlamentarni razpravi sem govoril o državljanskih pravicah in o svobodnih in Italiji nasprotno ter sem s tega področja izlučil kot najpomembnejši del zahtevo, da vlada italijanske republike podpre besedilo, ki so jih že pred leti predstavili socialisti in komunisti tako v senatu kot v poslanski zbornici za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji. Dosejel je bil tak postopek vedno zaustavljen in nekatere politične sile niso hotele o tem razpravljati, zato sem izkoristil priložnost in spregovoril predsedniku Spadoliniu o tem vprašanju kar v zbornici. Ob tej priložnosti sem se zavzel tudi za zaščito vseh manjšinskih kultur v Italiji, furlanske sardinske in drugih, ker imajo vse skupnosti pravico, da uveljavljajo svojo kulturo in jezik.

Kar zadeva slovensko narodno manjšino, je seveda vprašanje zelo nujno, saj je bilo že rešeno vprašanje Nemcev na Južnem Tirolskem in do neke mere tudi francoske govornice v dolini Aosta. Kar pa zadeva slovensko manjšino, jo ni prišlo do, da ne rečem podcenjevanja, nekakšne zgrešene politike od strani nekaterih italijanskih političnih sil. Na zelo jasno stališče, ki je bilo izrečeno v zbornici, je predsednik Spadolini, v imenu celotne vlade, odgovoril v repliki in v moje zadovoljstvo poudaril še zlasti praznovanje slovenske narodne manjšine ter zagotovil, da bo vlada končno omogočila parlamentarni iter vseh zakonskih osnutkov, ki so bili predloženi v parlamentu

V parlamentarni razpravi o zaupnici Spadolinijevi vladi je več senatorjev in poslancev poseglo v zvezi z globalno zaščito slovenske narodnosti skupnosti v Italiji.

Veleposlanik Kosin pri ministru Colombu

RIM — Italijanski zunanji minister Emilio Colombo je sprejel včeraj jugoslovanskega veleposlanika Marka Kosina.

V teku pogovora sta Colombo in Kosin obravnavala odnose med obema državama, tudi v zvezi z izvajanjem osimskih sporazumov. Še posebno sta minister in veleposlanik obravnavala vprašanje slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, glede katere je Colombo ponovno potrdil pozornost italijanske vlade.

Glavni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na svoji ponedeljkovi seji razpravljala o sklepih 13. občnega zbora, ki je bil 21. junija v Gorici. V tem okviru je stekla tudi razprava o številnih drugih aktualnih vprašanjih, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Še zlasti je bil govor o nedavni parlamentarni razpravi o programskih izjavah ministrskega predsednika Spadolinija. V zvezi s tem je bilo rečeno, da je treba pozdraviti obilno Spadolinijo, da se vlada obvezuje, da se bo začela razprava o zakonskih osnutkih, ki so bili že predloženi v obeh zbornicah parlamenta, bilo pa je tudi jasno poudarjeno, da mora biti vprašanje globalne zaščite Slovencev v Italiji strogo ločeno od zakonske ureditve zaščite ostalih jezikovnih in etničnih skupnosti v Italiji. Glavni odbor je tudi naglasil, da je treba pohliti z akcijo za doseg globalnega zaščitnega zakona, tudi glede na to, da je prišlo v okviru parlamentarne razprave z več strani do izjave pripravljenosti, da se pospeši postopek za odobritev takega zakona. V zvezi s tem je bil ponovno poudarjen pomen enotnih namenov Slovencev in Italijancev pri vseh državnih političnih dejavnostih in pri vladi.

Danes objavljamo sklepe občnega zbora SKGZ.

Sklepi 13. občnega zbora SKGZ

Na XIII. občnem zboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze je prišel v poročilih in razpravi do izraza položaj v katerem se nahajamo kot narodnostna skupnost, in v katerem skušamo kot krova organizacija prispevati čimveč, zato da bi se naša skupnost razvijala in se uveljavila v duhu enakopravnosti, ki jo kot manjšina zasledujemo.

Tako moramo v prvi vrsti slediti vprašanju, ki je za nas življenjskega pomena in nakazati možne poti, ki naj jih ubere naša organizacija v okviru enotnosti vseh Slovencev in podpore italijanskih demokratičnih sil, za doseg zakonske globalne zaščite, ki je slej ko prej naša osnovna zahteva. Zato bo tudi v novem mandatu obdobju naša glavna naloga boj za uveljavitev formalne zakonitve naših pravic in njihovega dejanskega uresničevanja v vsakdanji praksi, brez restrikcij, proti vsakršnemu poskusu ozkega tolmačenja ali teritorialnega diferenciranja. Kot organizacija pa se obenem zavedamo, in je to bilo tudi geslo našega občnega zbora, da moramo pravice dejansko že uresničevati povsod, kjer je to mogoče tudi v položaju, ko se ni globalnega zakona.

Ugotavljamo, da doživlja celotno območje, na katerem prebiva slovenska manjšina zaskrbljujočo gospodarsko stagnacijo. Ta se neposredno odraža tudi v življenju naše skupnosti, ki predstavlja socialno šibkejši del prebivalstva. Negativni pojavi v gospodarstvu nas istčasno postavljajo pod večji asimilacijski pritisk. Zato bo ena izmed prvenstvenih nalog naše zveze intenzivna skrb za vsestranski rast in iniciativnost v gospodarstvu. Pri tem sta temeljne važnosti ustvarjanje delovnih mest in nadaljnja krepitev kvalitete gospodarskih organizacij in članic, ki delujejo v okviru SKGZ. V tem smislu moramo zasledovati in ustvarjati proces gospodarskega razvoja, ki je odvisen od možnosti naše skupnosti, s tesnejšo koordinacijo organizacij, ki se badijo z gospodarsko problematiko. Zastaviti si moramo jasne cilje, do katerih je treba delo razvijati preko kratkoročnih in dolgoročnih programov, kar velja predvsem za področja kadrovanja, gospodarskih raziskav in usmerjenega izobraževanja.

V gospodarskih pobudah nas morajo voditi načela uresničevanja gospodarskega dela Osimskih sporazumov, čim intenzivnejše prisotnosti v gospodarskem dogajanju v italijanski stvarnosti, kar obenem pomeni ustvarjati možnost za gospodarsko integracijo obsejnega prostora in usmerjanje pobud v širše tokove mednarodnega tržnišča. To nam narekuje skrb, da si prizadevamo okoliščin, s tem, da sprejmemo odnose do naših pobud. V tem smislu gre podpirati stalno zahtev po vključevanju slovenskih predstavnikov v razne javne organe, komisije in odbore, ki se ukvarjajo z gospodarskimi vprašanji in zahtevajo po večji občutljivosti javnih kreditnih in finančnih ustanov, da sprejmemo odklonilne odnose do gospodarstva slovenske narodnostne skupnosti.

Potreba po zaščiti in ohranjanju našega bivalnega prostora je za življenje manjšine čedalje večjega pomena in sovpada z intenzivnimi pritiski novih razlastitev, z naglim obubožanjem že stak skromnega kmetijskega sektorja. Zato je naša stalna naloga, da nastopamo z odločno akcijo za ohranjanje in razvoj teritorija, katerega je najvažnejši in popolni zaščitnik razvoj kmetijskih dejavnosti. V tem smislu je treba manjšini zagotoviti dejansko vključevanje v vse razvojne procese prostora, kjer živimo. Bistvenega pomena je, da se pri uresničevanju gospodarskega in socialnega razvoja celotne družbe upoštevajo pravice in vlogo subjekta naše skupnosti, kateri morajo biti priznane ustrezne in trajne protistranosti za pretekle in bodoče žrtve, ki jih je v tolikih meri deležno prav kmetijstvo. V tem pogledu bo SKGZ izvajala sklepe, ki so bili sprejeti na skupni seji glavnega odbora SKGZ in Kmečke zveze februarja letos.

Na področju kulture potrebujemo večjo povezanost in učinkovitejšo, globljeje obravnavanje problemov. Ko ugotavljamo, da je kulturna dejavnost z njenimi različnimi izrazi in odtenki eden izmed temeljnih družbenih činiteljev v življenju naše skupnosti, se moramo obenem zavedati, da mora biti z naše strani delovanje nenehno pozorno in izpopolnjevanje. Predvsem moramo težiti k temu, da ustvarjamo pogostejšo sintezo dogajanja v kulturi, da po možnosti nudimo potrebna stališča in rešujemo dileme, ki jih je vedno več, kolikor je kulturna dejavnost pestrejša, raznolikost in zahtevnejša, v kolikor gre za ohranjanje naših narodnih in kulturnih prvin ob neprestanem posodabljanju.

Posebno pozornost smo dolžni posvečati vprašanju sodelovanja z italijanskim narodom, ki ga je treba razvijati in pospeševati, hkrati pa uveljavljati konkretno odgovornost na vprašanja, ki se pojavljajo v različnih primerih delovanja naših kulturnih organizacij in društev v različnih okoliščinah. Zlasti moramo vedeti na največji odprtosti, vendar ob uveljavljanju popolne enakopravnosti slovenskega jezika in ohranjanju temeljnih narodnih značilnosti naših organizacij. V primeru, ko se državljanji italijanske narodnosti zanimajo za sodelovanje v naših društvih, jim moramo omogočiti učenje slovenskega jezika. V tem pogledu zahtevamo s strani večinskega naroda razumevanje, ki smo ga sami pripravljali nuditi.

V telesni kulturi moramo nadaljevati z zastavljenimi programi in izhajajoč iz ugotovitev, da se športno problematiko še vedno obravnava preveč površno, tako s strokovno kot vsebinske strani, utrjavati moramo pri načelu enačanja idejnosti v telesno kulturo, ob upoštevanju dejstva, da je velik del naše bodočnosti v tistih močvirskih otroci in mladinci, ki se zbirajo v naših športnih

društvih. Treba bo pospešeno reševati vsa vprašanja, s katerimi se srečuje telesna kultura, bodisi da gre za objekte, kadre ali finančna sredstva. V bodoče je treba na tem področju krepiti strokovnost, po drugi strani pa skrbeti za izpopolnjevanje vsebinskih prvin, ki naj bodo lastne konceptu telesne kulture, ki naj čim bolj odgovarja splošnim potrebam naše skupnosti.

Če smo po eni strani lahko razmeroma zadovoljni z množico osnovno v telesni kulturi, gre po drugi strani pozitivno oceniti tudi kakovostne dosežke naših športnikov. Množična osnova je že sama po sebi nova oblika kvalitete in jo gre zato še razširiti, obenem pa je treba nuditi tudi možnosti za vrhunske uspehe, ki gotovo pripomorejo pri uveljavitvi naše narodnostne skupnosti.

V dejavnosti mladih so potrebni novi kakovostni premiki. Utrjevati je treba vse pobude, ki so se izkazale kot uspešne in v katerih se mladina v našem krogu lahko identificira. Skrbeti moramo za to, da se organizirana prisotnost mladih razširi po celotnem teritoriju, pri čemer moramo konkretno razpravljati o potrebi po mladinski organizaciji. Nadalje je nujno okrepiti ali vzpostaviti aktivno prisotnost mladih tudi na področjih, ki so kljub izredni važnosti dokaj zanemarjena. Gre zlasti za višjo šolo, univerzo, in večje sodelovanje z italijansko mladino. Istočasno je treba nenehno omogočati mladim večje sodelovanje v sklopu organizacije, posebno pri soustvarjanju naših splošnih idejnopoličnih usmeritev, pri različnih odločitvah in sklepih.

Vprašani, ki se tičejo doračajoče mladine in naših vzgojnih pobud ter ustanov, ki delujejo s tem v zvezi, se je treba nemudoma lotiti, kajti na tem področju se kažejo potrebe po temeljnih preobnavah delovanja in po ustvarjanju trdnih, sodobnejših konceptov.

Sredstva množičnega obveščanja opravljajo v življenju naše skupnosti nezamenljivo funkcijo dnevnega ali občasnega informiranja, oblikovalca javnega mnenja in učinkovitega oroja v boju za uveljavitev manjšine. V njih se morajo zrceliti prizadevanja in dosežki naše skupnosti na vseh področjih. Zato si bo SKGZ tudi v bodoče prizadevala za utrjevanje njihove vloge in reševanje odprtih problemov tako kadrovskega in tehnološkega značaja, kot tudi vsebinskega. S tem v zvezi gre poudariti potrebo po tesnejšem sodelovanju zlasti med dnevnimi občili in vsemi organi zveze, kar ima omogočati popolnejše poslanstvo medijev kot soustvarjalcev javnega mnenja. Nadalje bo treba na tem področju utrjevati pri naporih, da se čim bolj informira italijansko javnost o našem življenju.

Področje šolstva je sprito svoje važnosti po potrebi čedalje večjega zanimanja. SKGZ si bo po svojih močeh prizadevala ustvarjati čim bolj organski pristop k tej problematiki, v sodelovanju z vsemi dejavniki, ki so kakorkoli povezani s šolskim sistemom na različnih stopnjah in ravneh. Naš osnovni cilj teži k vsebinskemu in strukturnemu izpopolnjevanju slovenske šole kot temeljne vzgojne ustanove naše skupnosti, ob sprotnem obravnavanju problemov, ki se pojavljajo in do katerih moramo biti pozorni s stališči in predlogi. Posebno skrb je treba posvečati poljskim in izobraževalnim pobudam v Benetjah, kjer bo treba v najkrajšem času uresničiti načrt primerne šolske strukture.

Videnska pokrajina nasproh zahteva od nas vse več zavzetosti, zato da se uspešno nadaljuje vsestranski zagon, do katerega je prišlo v zadnjih letih, posebno se vzporedno s popretno obnovo. Zlasti razvoj gospodarskih dejavnosti v Benetjah predstavlja konkretno perspektivo za ustanavljanje novih delovnih mest in torej povratek večjega števila izseljencev iz tujine. Neposredno je s tem povezano vprašanje uresničevanja stanovanjske politike, ki mu bo treba zagotoviti primerne rešitve.

Dosegani uspeh raziskovalnih dejavnosti nam tudi v bodoče jamči večjo strokovnost pri izoblikovanju načrtov in stališč, pri čemer je treba poudariti, da se še ni v zadostni meri uveljavila praktična uporaba znanstvenih izsledkov, ki jih imamo že na razpolago.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza bo tudi v bodoče skrbela za to, da se v akcijah za doseg pravic in uveljavljanje naše skupnosti ustvarja čimveč enotnost med političnimi silami, ki vključujejo Slovence. Prav tako bo potrebno čimvečje sodelovanje z javnimi upravami in rajonskimi svetovi. Obenem bo naša stalna skrb razvijati sodelovanje z vsemi silami večinskega naroda, ki so našim pravicam naklonjene ali so v našem boju konkretni zavezniki.

Po štirih letih, odkar deluje zveza na novi organizacijski osnovi, se je delovanje razširilo in okrepilo. V zvezi so se vključile nove članice, obseg problemov pa se stalno večja, zaradi česar je v bodoče potrebno dosledno preverjati naše zmogljivosti in sposobnost, da se z novimi nalogami učinkovito spoprijemamo. Predvsem moramo biti pozorni na organizacijsko okrepitev zveze tako v teritorialnem kot področnem pogledu. Funkcija v teritorialnem pogledu opravlja odbor o skladu s širokimi kompetencami, ki jih imajo. Teritorialna in področna samostojnost odborov omogoča učinkovitejšo in funkcionalnejše delo, istočasno pa nalaga odgovornost posameznikom in organizacijam, da s popolno objektivno in konstantno akcijo soustvarjajo enoten koncept ter izpopolnjevanje naše politike o temsi povezani z izvršnim odborom zveze. Ugotoviti smo, da je uveljavljanje takih organizacijskih oblik proces, ki je sicer lahko dolgotrajnejši, in da lahko tudi pokate zlasti v pomanjkljivosti, katerim smo dolžni najti nagle in učinkovite rešitve. Temeljnega pomena pri delovanju zveze je tesno sodelovanje s članicami, večja medsebojna informiranost in sprotno obravnavanje problemov, ki se porajajo.

V novo mandatno obdobje stopamo s številnimi izkušnjami in napotki, ki jih je prineslo dovoljno delovanje in ki so jih delegati na občnem zboru izrazili v razvešani in podni razpravi. Novi organi zveze bodo te napotke upoštevali v splošnih in specifičnih američnih delovanjih SKGZ, ki bo kot krova organizacija tudi v bodoče oblikuje za vse raznolike probleme, s katerimi se srečujemo v prizadevanjih za naš nadaljnji obstoj in razvoj.

1. seja Glavnega odbora SKGZ, Trst - 13. 7. 81

S PONEDELJKOVE SEJE GLAVNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO-GOSPODARSKE ZVEZE

Pohiteti z akcijo za odobritev globalnega zaščitnega zakona

Glavni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na svoji ponedeljkovi seji razpravljala o sklepih 13. občnega zbora, ki je bil 21. junija v Gorici. V tem okviru je stekla tudi razprava o številnih drugih aktualnih vprašanjih, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Še zlasti je bil govor o nedavni parlamentarni razpravi o programskih izjavah ministrskega predsednika Spadolinija. V zvezi s tem je bilo rečeno, da je treba pozdraviti obilno Spadolinijo, da se vlada obvezuje, da se bo začela razprava o zakonskih osnutkih, ki so bili že predloženi v obeh zbornicah parlamenta, bilo pa je tudi jasno poudarjeno, da mora biti vprašanje globalne zaščite Slovencev v Italiji strogo ločeno od zakonske ureditve zaščite ostalih jezikovnih in etničnih skupnosti v Italiji. Glavni odbor je tudi naglasil, da je treba pohliti z akcijo za doseg globalnega zaščitnega zakona, tudi glede na to, da je prišlo v okviru parlamentarne razprave z več strani do izjave pripravljenosti, da se pospeši postopek za odobritev takega zakona. V zvezi s tem je bil ponovno poudarjen pomen enotnih namenov Slovencev in Italijancev pri vseh državnih političnih dejavnostih in pri vladi.

Danes objavljamo sklepe občnega zbora SKGZ.

Sklepi 13. občnega zbora SKGZ

Na XIII. občnem zboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze je prišel v poročilih in razpravi do izraza položaj v katerem se nahajamo kot narodnostna skupnost, in v katerem skušamo kot krova organizacija prispevati čimveč, zato da bi se naša skupnost razvijala in se uveljavila v duhu enakopravnosti, ki jo kot manjšina zasledujemo.

Tako moramo v prvi vrsti slediti vprašanju, ki je za nas življenjskega pomena in nakazati možne poti, ki naj jih ubere naša organizacija v okviru enotnosti vseh Slovencev in podpore italijanskih demokratičnih sil, za doseg zakonske globalne zaščite, ki je slej ko prej naša osnovna zahteva. Zato bo tudi v novem mandatu obdobju naša glavna naloga boj za uveljavitev formalne zakonitve naših pravic in njihovega dejanskega uresničevanja v vsakdanji praksi, brez restrikcij, proti vsakršnemu poskusu ozkega tolmačenja ali teritorialnega diferenciranja. Kot organizacija pa se obenem zavedamo, in je to bilo tudi geslo našega občnega zbora, da moramo pravice dejansko že uresničevati povsod, kjer je to mogoče tudi v položaju, ko se ni globalnega zakona.

Ugotavljamo, da doživlja celotno območje, na katerem prebiva slovenska manjšina zaskrbljujočo gospodarsko stagnacijo. Ta se neposredno odraža tudi v življenju naše skupnosti, ki predstavlja socialno šibkejši del prebivalstva. Negativni pojavi v gospodarstvu nas istčasno postavljajo pod večji asimilacijski pritisk. Zato bo ena izmed prvenstvenih nalog naše zveze intenzivna skrb za vsestranski rast in iniciativnost v gospodarstvu. Pri tem sta temeljne važnosti ustvarjanje delovnih mest in nadaljnja krepitev kvalitete gospodarskih organizacij in članic, ki delujejo v okviru SKGZ. V tem smislu moramo zasledovati in ustvarjati proces gospodarskega razvoja, ki je odvisen od možnosti naše skupnosti, s tesnejšo koordinacijo organizacij, ki se badijo z gospodarsko problematiko. Zastaviti si moramo jasne cilje, do katerih je treba delo razvijati preko kratkoročnih in dolgoročnih programov, kar velja predvsem za področja kadrovanja, gospodarskih raziskav in usmerjenega izobraževanja.

V gospodarskih pobudah nas morajo voditi načela uresničevanja gospodarskega dela Osimskih sporazumov, čim intenzivnejše prisotnosti v gospodarskem dogajanju v italijanski stvarnosti, kar obenem pomeni ustvarjati možnost za gospodarsko integracijo obsejnega prostora in usmerjanje pobud v širše tokove mednarodnega tržnišča. To nam narekuje skrb, da si prizadevamo okoliščin, s tem, da sprejmemo odnose do naših pobud. V tem smislu gre podpirati stalno zahtev po vključevanju slovenskih predstavnikov v razne javne organe, komisije in odbore, ki se ukvarjajo z gospodarskimi vprašanji in zahtevajo po večji občutljivosti javnih kreditnih in finančnih ustanov, da sprejmemo odklonilne odnose do gospodarstva slovenske narodnostne skupnosti.

Potreba po zaščiti in ohranjanju našega bivalnega prostora je za življenje manjšine čedalje večjega pomena in sovpada z intenzivnimi pritiski novih razlastitev, z naglim obubožanjem že stak skromnega kmetijskega sektorja. Zato je naša stalna naloga, da nastopamo z odločno akcijo za ohranjanje in razvoj teritorija, katerega je najvažnejši in popolni zaščitnik razvoj kmetijskih dejavnosti. V tem smislu je treba manjšini zagotoviti dejansko vključevanje v vse razvojne procese prostora, kjer živimo. Bistvenega pomena je, da se pri uresničevanju gospodarskega in socialnega razvoja celotne družbe upoštevajo pravice in vlogo subjekta naše skupnosti, kateri morajo biti priznane ustrezne in trajne protistranosti za pretekle in bodoče žrtve, ki jih je v tolikih meri deležno prav kmetijstvo. V tem pogledu bo SKGZ izvajala sklepe, ki so bili sprejeti na skupni seji glavnega odbora SKGZ in Kmečke zveze februarja letos.

Na področju kulture potrebujemo večjo povezanost in učinkovitejšo, globljeje obravnavanje problemov. Ko ugotavljamo, da je kulturna dejavnost z njenimi različnimi izrazi in odtenki eden izmed temeljnih družbenih činiteljev v življenju naše skupnosti, se moramo obenem zavedati, da mora biti z naše strani delovanje nenehno pozorno in izpopolnjevanje. Predvsem moramo težiti k temu, da ustvarjamo pogostejšo sintezo dogajanja v kulturi, da po možnosti nudimo potrebna stališča in rešujemo dileme, ki jih je vedno več, kolikor je kulturna dejavnost pestrejša, raznolikost in zahtevnejša, v kolikor gre za ohranjanje naših narodnih in kulturnih prvin ob neprestanem posodabljanju.

Posebno pozornost smo dolžni posvečati vprašanju sodelovanja z italijanskim narodom, ki ga je treba razvijati in pospeševati, hkrati pa uveljavljati konkretno odgovornost na vprašanja, ki se pojavljajo v različnih primerih delovanja naših kulturnih organizacij in društev v različnih okoliščinah. Zlasti moramo vedeti na največji odprtosti, vendar ob uveljavljanju popolne enakopravnosti slovenskega jezika in ohranjanju temeljnih narodnih značilnosti naših organizacij. V primeru, ko se državljanji italijanske narodnosti zanimajo za sodelovanje v naših društvih, jim moramo omogočiti učenje slovenskega jezika. V tem pogledu zahtevamo s strani večinskega naroda razumevanje, ki smo ga sami pripravljali nuditi.

V telesni kulturi moramo nadaljevati z zastavljenimi programi in izhajajoč iz u

POTEM KO OBČINSKI SVET NI ODOBRILO PRORAČUNA PRED 13. JULIJEM

Nadzorni odbor notificiral upravi LpT dekret o imenovanju komisarja za odobritev proračuna

Notifikacija dekreta še ne pomeni, da se bo komisar, ki ga je še treba imenovati, že danes predstavil na občini - Danes skupščina LpT - Izjava Uga Polija (KPI) o sedanjem kriznem stanju

Pokrajinski nadzorni odbor je včeraj pripravil dekret o imenovanju komisarja za odobritev proračuna, ki je bil, kot je znano, zavrnjen na seji dne prvga julija. Dekret je nato nadzorni odbor notificiral včeraj popoldne tržaškemu županu, ki je bil medtem skupno z nekaterimi političnimi poslovi z dvostranskimi političnimi pogovori z delegacijami raznih strank.

To odločitev je nadzorni odbor sprejel, potem ko se občinski svet ni držal njegovega »opomina«, v smislu katerega bi moral odobriti proračun pred 24. uro ponedeljka, 13. julija. Kot znano, je občinski svet na ponedeljkovi seji z večino

glasov sklenil odložiti sejo na jutrišnji dan, češ da so v teku posvetovanja med političnimi silami za oblikovanje trdnih večin tako na občini, kot na pokrajini; na isti seji je tudi župan Cecovini predložil novi proračun, ki se od prejšnjega razlikuje v nekaterih postavkah. V novem proračunskem dokumentu je tako predvidenih 150 milijonov lir za izdelavo podrobnih načrtov za Kriz, Prosek in Kontovel.

Notifikacija dekreta nadzornega odbora občinski upravi LpT pa še ne pomeni da se bo komisar že danes predstavil na občini; po vsej verjetnosti bo treba počakati še nekaj dni; o tem vprašanju bo odločil

predsednik nadzornega odbora, ki je socialist Del Tutto, ki ima glede te zadeve najširše pristojnosti. Dekret sicer določa le to, da je nadzorni odbor odločil poslati komisarja na občino, ne določa pa nobene osebe, ki bi morala prevzeti to nalogo. Vsekakor jo mora imenovati predsednik nadzornega odbora; po nekaterih glasovih naj bi le-ta že včeraj sklenil določiti nekoga funkcionarja, ki pa bi se odrekel tej zahtevni nalogi. Po vsej verjetnosti bo zato izbira te osebe terjala še nekaj dni premišleka. Govori se, naj bi ta funkcionar bil dr. Gerardo Colli.

Sicer pa prevladuje mnenje, da bo predsednik nadzornega odbora počakal vsaj do zaključka jutrišnje seje občinskega sveta, ki bo nedvomno odločujočega pomena. Jasno je, da bi nevarnost komisarjeve uprave preprečila le dosege sporazuma med političnimi silami, ki bi morale zato na jutrišnji seji odobriti proračunski dokument.

V nasprotnem primeru bo predsednik nadzornega odbora imenoval komisarja »ad actum« za odobritev proračuna ter istočasno sporočil prefektu, da proračun ni bil odobren; le-ta bo moral nato imenovati posebnega komisarja, ki bo imel nalogo razpustiti občinski svet in nato sklicati nove predčasne volitve, ki naj bi bile splošne prihodnjega leta.

Na seje občinske uprave se je delegacija Liste za Trst, na ločenih sestankih, včeraj sestala s predstavnicami PSDI, SSK, PRI, radikalcev, mislovcem in tudi z neodvisnim (bivšim KPI) svetovalecem Angelojem, v ponedeljek pa z delegacijami KD, KPI in PSI. Odločilnega pomena za dosego sporazuma med LpT, KD, PSI, PSDI, SSK in PRI, ali pa za dokončno razbitje dosedanjih posvetovanj bo nedvomno današnja skupščina volivcev Liste za Trst, ki bo na listnem sejevališču na Gondonijevem trgu. Na njej se bo morala baza izreči kaj misli o možnostih tega sporazuma, na osnovi katerega bi morala LpT odstopiti vsaj eno predsedstvo ene od dveh krajevnih uprav.

V zvezi s sedanjim političnim stanjem je tržaška federacija KPI včeraj objavila izjavo člana stranke pokrajinskega tajništva Uga Polija, v kateri le-ta med drugim pravi, da sedanjo zmedeno krizo mestnih krajevnih ustanov »osvetljuje« iskanje sporazuma med KD in LpT. Vsekakor pa vzmira dejstvo – pravi Poli – da se Lista za Trst, ki je zrasla iz protesta volivcev o demokratskega oblikovanja sistema, lahko sedaj poveže s KD. To pa je groteskno tudi za KD, ki jo je podobno kot LpT presenetilo odločno zadržanje pokrajinskega nadzornega odbora: obe politični sili se zaradi tega sedaj povsem drugače izrekata, kot sta na pr. govorili v proračunski razpravi. Ugo Poli vsekakor poudarja, da je neupoštevane najosnovnejše pravila demokracije, ki predvideva odstop izvršnega organa, ki je bil postavljen v manjšino pri glasovanju o letnem proračunu, izredno hudo dejanje. S tem, da noče odstopiti, Cecovinijev odbor močno pogojuje sedanje politično stanje: posledica takega zadržanja je odgovornost za začetek postopka o imenovanju komisarja, ki je sicer za tržaško občino že stekel.

Komunistična partija je zato mnenja, da bi morala oba manjšinska odbora LpT odstopiti: s tem bi se odprla možnost hitrega in jasnega soočanja o konkretnih programih – zaključuje Ugo Poli – za sestavo katerih se lahko levičarske in laične sile predstavijo s skupnimi predlogi napredka in obnove.

Nov izvršni odbor tržaških industrijcev

Na združenju tržaških industrijcev so včeraj izpolnili še zadnje statutarne obveze, ki so bile potrebne, potem ko je za predsednika združenja bil izvoljen Raffaele de Riu. Izvolili so tudi izvršni odbor, v njem so poleg samega predsednika in podpredsednikov Daria Cogioja, Ennia Riccesija ter Piera Vidalijskega še svetovalec Erardo Bevilacqua.

Gianni Paladini, Federico Pacorini, Emilio Sadoch, Giorgio Tomasetti, Piero Torsella in Sergio Venuti.

Nadalje je bil Piero Vidali potrjen kot načelnik odbora za malo in srednjo industrijo, imenovani pa so bili tudi novi zastopniki tržaških industrijcev v vsedravnih posvetovalnih komisijah za malo in industrijo.

● Dne 2. in 3. julija je bilo delovanje podružnice Banco di Roma okrnjeno zaradi stavke uslužbencev. V zvezi s tem je prefekt izjavil, da se rok za poravnavo bančnih storitev z dne 2. in 3. julija ter naslednjih petih dni podaljša za 15 dni. Odlok velja od 6. julija dalje.

Z VČERAŠNJEGA 2. DEŽELNEGA KONGRESA FILT-CGIL

V prevozih je potrebna učinkovitejša politika načrtovanja in usklajevanja

Sindikata delavcev v prevozih se odločno zavzema tudi za enotnost delavskega gibanja

Včeraj je bil v našem mestu drugi deželni kongres sindikata delavcev prevoznega sektorja FILT-CGIL. Skoraj 150 delegatov v predstavitelstvu okrog sedemdeset članov iz vse dežele se je zbralo v Domu prištaniških delavcev, da bi preverilo učinkovitost dosedanje sindikalne strategije tako v prevoznem sektorju, kot v vsem italijanskem delavskem gibanju. Sindikalna zveza CGIL je pred svojim desetim vsedravnim kongresom, ki se bo moral izreči o marsičem, kar se danes dogaja v Italiji, tako na družbeno-politični in gospodarski kot na ožji sindikalni ravni. Ne nazadnje bo moral razčistiti vprašanje kršenja sindikalne enotnosti, ki prav gotovo v precejšnji meri ogroža delavske pridobitve teh zadnjih dneh. Področni kongresi so v tem pogledu izvrstna priprava na zaključno razpravo, ki se je bo lotil vsedravnji kongres. Tako je bilo tudi na včerajšnjem deželnem kongresu FILT, kjer je bila tako v uvodnem poročilu tajnika Criscentija in v razpravi sami, kot v zaključnem posegu vsedravnega tajnika FILT-CGIL De Carlinija prikazana nevarnost razhajanja sindikalne enotnosti. Viskrno razbitje v notranjosti sindikalne zveze lahko okorišči samo ti, ki se ne prepoznajo prizadevanja, da bi ohranili in onesposobile delavsko gibanje, ki si je znalo v zadnjih letih priboriti ugled in številne pravice. Včerajšnji kongres je opozoril tudi na razprtje med strankami leve in tudi ob tem ugotavljal, da se bo delavski razred lahko utrjeval samo ob trdni enotnosti in jasni strategiji.

Kar zadeva specifično prevozni sektor, je drugi deželni kongres FILT-CGIL potrdil, da je bila odločitev o združitvi vseh delavcev v prevozih v en sam sindikat, pravilna. »Danes si ne moremo več predstavljati sindikata«, je glede tega dejal vsedravnji tajnik Lucio De Carlini, »ki bi ljuboslovno povlečeval posamezne sektorje prevozov, ko pa vemo, da je ves prevozni sektor v Italiji neuklopičen in potreben korenite preobnove. Potrebno so zato integrirane investicije, ki bodo celovito zaleje ves sistem prevozov.

Med ustnimi izpiti je na učiteljsku odgovarjala tudi privatistka

IZ DEŽELNE BLAGAJNE V OBDOBJU 1981-83

400 milijonov lir letno za raziskovalni center

Deželni odbor Furlanije - Julijske alpine je na predlog odbornika za poklicno usposabljanje in kulturne dejavnosti Barnaba sklenil pripisati za tekoče leto 400 milijonov lir konzorciju, ki bo poskrbel za uresničitev središča za znanstvene in tehnološke raziskave na tržaškem Krasu. Enako vsoto prejme konzorcij prihodnje leto in leta 1983.

Konzorcij za izgradnjo, upravljanje in razvoj omenjenega centra je bil ustanovljen kot znano, v smislu odloka predsednice republike iz leta 1978, natančno dve leti pozneje, to je lani, pa je z drugim predsedniškim dekretom bil odobren konzorcijev statut. Medtem je prišel veljati deželni zakon št. 59, s katerim se je deželna uprava (kot članica konzorcija), obvezala, da bo za uresničitev pobude dajala redne letne prispevke: za leto 1980 je nakazala 200 milijonov lir, po njej pa in v smislu triletnega finančnega načrta 1981 - 1983 milijardo 200 milijonov, to se pravi 400 za tekoče, 400 za prihodnje in ravno toliko za leto 1983.

Delavci za ovrednotenje vloge Italsidra

V okviru petkovne stavke v železniški Italsider v Slednu, so se delavci obratoma zbrali na sindikalni skupščini, ob zaključku katere so soglasno sprejeli resolucijo, v kateri očitajo vodstvu obrata, da vse doslej ni znalo uveljaviti vloge, ki bi jo tržaška Italsider lahko imela v italijanskem železarnstvu, in to kljub dejstvu, da je delavstvo v okviru zadnje sindikalne platforme jasno nakazalo smerice za uspešno poseganje v tej smeri. Resolucija nadalje poudarja, da Finsider še vedno ni predložila večkrat napovedane načrta za razvoj državnega železarnstva.

SINOČI NA POKRAJINSKEM FESTIVALU «UNITÀ» IN «DELA»

Solidarnost s salvadorskim ljudstvom in njegovim bojem

Nastop gledališke skupine CIRT in koncert «Stormy six»

Šesti pokrajinski festival komunističnih glasil, ki se že peti dan odvija na razstaviški pri Montebellu, doživlja velik uspeh, saj je vsak večer nabito poln ljudi, ki si želijo ogledati dobro predstavo in obenem imeti priložnost za klepet v družbi. Res je namreč, da je za široko družabnost v našem mestu zelo slabo poskrbljeno. Ob tem je treba še pripomniti, da so organizatorji letos poskrbeli za vse okuse.

Sinoči so najstnik sledili koncertu skupine «Stormy six», ki se je v zadnjih letih uveljavila ne samo v Italiji, ampak tudi v Švici, Nemčiji, Španiji in Veliki Britaniji.

Po koncertu je nastopila tržaška gledališka skupina CIRT, ki se s solidno predstavo »Poletne pripovedi« podaja po sledovih gledaliških prvin »Commedie dell'arte«. Dogajanje je živo, iskreno, burlesko, na koncu pa nastopajočniki mase pustijo v gledalcu radostne dvome o življenju, ki ga vsak dan sproti skušanju bolj razumeti.

Osrednji dogodek v sinočnjem političnem programu festivala pa je bila manifestacija v znak solidarnosti z bojem salvadorskega ljudstva, ki se hoče osvoboditi nasilnega režima. V imenu pokrajinskega odbora Italija - Cile je središče Italija - Cile, mladi salvadorski begunci pa sta s pesmijo svoje domovine globoko presunile poslušalce.

Naj še pomenimo, da so sinoči v okviru revije o novem nemškem filmu zavrteli Herzogovo delo »Stroszekova balada«, medtem ko bo danes na sporedni list istega avtorja »Aguirre, furor di Dio« (1972). Danes bo ob 20. uri nastopila tržaška skupina Teatro studio z zabavnim delom o dozdokidševskih treh klovnov, medtem ko bo ob 21. uri koncert italijanskega naravnega kantavtorja Franca Trincaleja.

V soboto in nedeljo vaska šagra v Lonjerju

Kulturno društvo Lonjer - Katinar in športno društvo Adria iz Lonjerja prirejata v soboto, 18. in v nedeljo, 19. julija, tradicionalno vasko šagro v Lonjerju. Šagra ki se bo odvijala na dvorišču društvene gostilne v Lonjerju, se bo pričela v soboto popoldne ob 16. uri, na kar bo ob 18. uri na programu tek čez drn in strn. V nedeljo bo odprte šagre ob 9. uri, ob 10. uri

Seja pokrajinskega sveta SSK

V zvezi z najpovejšimi dogodki na tržaški občini je bilo sklicano zasedanje pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti, ki se bo zbralo danes, 15. julija, ob 20. uri na sedežu v Trstu.

Upokojenci sredi krizev in težav

Pokrajinsko vodstvo poštne uprave javlja, da se v petek, 17. t.m., začne izplačevanje pokojnin INPS kategorije V3 po sledečem razporedu: v petek upokojencem s primkovnimi začetnicami od A do C; 18. t.m. z začetnicami CL - F; 20. t.m. z začetnicami G - M; 21. t.m. z začetnicami N - R in 22. t.m. z začetnicami S do Z. Kdor se ne bo pravočasno javil, bo počakal do 23. julija.

Do tu vest, ki je seveda spodbudna, saj se je te dni na stotine upokojenih vrnilo domov iz poštnih uradov brez lire. Zakaj? In kaj o tem meni sindikat upokojencev v sklopu CGIL?

Deželno tajništvo sindikata označuje zamude pri izplačevanju pokojnin kot že kronične in neupravičene, zanje pa krivi tako pokrajinsko vodstvo INPS, pri katerem je ost o protestiralo, kakor pokrajinsko ravnanje poštne uprave, ki odgovornost za zamude prti za vodstvo INPS.

V to, kdo ima ali nima prav, se tu ne bomo spuščali, vprašujemo pa se, čeprav evfemistično, čemu mora živeti biokratskih ali druge narave zapletljiv bitvi vsega in samo manj premožna ali revna oseba?

IZ AVSTRILIJE SE JE RAZPASLA PO NAŠI DEŽELI

«Ameriška ruleta» - velika goljufija

Po navadni ruleti (z vrtečim kolesom in zelenimi mizami) in ruski ruleti (tisti iz Ciminovega filma »Lovci na jeleno«) je postala v teh dneh v tržaških in gorških krogih aktualna še »ameriška ruleta«.

V bistvu gre za veliko goljufijo, v mnogem podobno znani »everigi sv. Antona«, ki si jo je v moderni in predvsem dobičkonosnejši obliki umislil Dunajčan Heinrich Granzer.

«Igra» je dokaj zapletena. Igralec si mora preko prijateljev ali znancev preskrbeti igralni listek, na katerem je napisano šest naslovov. Listek stane 7.000 lir. Na prvi naslov mora igravec poslati 7.000 lir, prav toliko jih mora pred mednarodnih poštnih položnic poslati ideatorju igre »Herr Granzerju«. Slednji - pravičati krupje - ob prejemu denarja pošlje na naslov odposiljatelja tri nove igralne listke, na katerih je na zadnjem mestu od šestih naslovov prav odposiljateljovo ime. Odposiljatelj proda listke, seveda z upanjem, da bo lahko kmalu njegovo ime na prvem mestu listkov, s čimer naj bi zaslužil lepe vsote denarja. Po nekaterih izračunih naj bi igralci prvih plačili prvih 21.000 lir v nekaj mesecih (3 do 4) zaslužili po pet milijonov lir. Prav v tem je goljufija: denar prihaja Granzerju vsakič, drugim pa seveda poredkoma. Tako je lahko Granzer odprl na Dunaju celo poseben urad, v katerem prek računalnikov nadzoruje igre, vpisan pa je tudi v tamkajšnje trgovinsko zbornico.

Iz Avstrije se je igra v zadnjih mesecih razpasla po vsej Furlaniji.

Julijski krajini tako da je v tržaških in gorških poštnih uradih zmanjkalo mednarodnih poštnih položnic. Medtem ko igra v Avstriji dopušča, je v Italiji prepovedana, zato sta sedaj v teku dve preiskavi: sodstva in poštne uprave.

V avtomobile kar brez ključev

Policisti so v noči med ponedelkom in torkom izsledili na delu mladega vlomilca v avtomobile. Po aretaciji je 24-letni Walter Gaspard dejal, da je »iskal« avtomobil brez naprave, ki onemogoča vrtenje volana, da bi se z njim popeljal na kraji izlet. Predno so ga moše v modrem zasadi, je v Ul. Signorelli in na Tgru Foraggi kar brez ključev odprl sedem avtomobilov.

Železje mu je zlomilo roko

Med podiranjem zidarskega odra v bližini tržaške univerze je del železa nenadoma oplazil po levi roki kovača Giuseppeja Marcona iz Vittoria Veneta, ki je tam delal za podjetje Carena. Udarec mu je zlomil laket leve roke. Na ortopedskem oddelku so mu dali roko v mavčno ologo s prognozo okrevanja v dveh mesecih.

Taksistka zakrivila prometno nesrečo

Taksistka je povzročila prometno nesrečo. Pripetilo se je včeraj popoldne v Ul. sv. Andreja, ko je afasud taksistke Alessandre Leonardi (34 let, Ul. Scialvoni 3/2), ki je vozil proti Elizejskim poljanom, na blagem ovinku zaneslo na levo stran cestišča, kjer je čelno

trčil v nasproti vozeči fiat 128. Leonardijeva se je udarila po kolenu in levem komolcu (okrevala bo v 20 dneh), njena sopotnica, 18-letna Lidia Salvemini iz Ul. Pasteur 7, se je udarila po čelu in so jo zdravniki hitre pomoči odpelali na specialistični pregled, vrniki fiata 128, 44-letni Luciano Runcio iz Ul. Revoltella 194, pa je dobi udarec v prsni koš in so ga zaradi tega sprejeli na oddelku za prsno kirurgijo s prognozo okrevanja v 20 dneh. Oba avtomobila sta neuporabna.

Ponarejeni dolarji

V noči med soboto in nedeljo so trije obiskovalci znanega tržaškega nočnega lokala v Ul. sv. Frančiška spili za 150 tisoč lir pijačo. Plačali so s tremi bankovci po 100 dolarjev in odšli. Včeraj se je lastnik zabavišča, 38-letni Antonio Chiatti, zglašal na kvesturi z dolarji, za katere je sumil, da so ponarejeni. Dva bankovca sta imela namreč iste serijske številke. Opeharjenemu lastniku so policisti seveda zaplenili vse tri bankovce.

Ob hudi izgubi mame sočustvujejo z Mitjem Biteznikom družine:

- Gantar
- Jazbec
- Kraus
- Malalan
- Ostrošnik
- Sedmak
- Svagelj
- Unusi

Trst, 15. julija 1981

OSTUDNA OSKRUMBA NAŠIH SPOMENIKOV

Spomenik na bazoviški gmajni

Spomenik v Gropadi

Spomenik v Bazovici

Spomenik na Opčinah

Spomenik na Proseku

Gornje slike žalostno pričajo o rezultatih nacističnega mazaškega pohoda po Krasu v noči od ponedeljka na torek. Tarča fašističnih paktov so bili spet naši spomeniki padlim, le da so si tokrat upali mazači oskruniti z očito premišljeno akcijo več spomenikov, od Bazovice vse do Proseka, na svojem ponosnem pohodu pa niso prizanesli niti nekaterim slovenskim napisom v Banah in Nabrežini.

Črnuhi so pod okriljem noči pomazali spomenik štirim junakom na bazoviški gmajni z zaljubljenimi in kljukastimi krizi, vence ob vnožju spomenika pa so zatemnili s črnim sprayem. Prav tako jim ni dal miru spomenik padlim v vasi. Nanj so zarisali kljukasti križ.

V Gropadi so na spomeniku narisali dva kljukasta križa. Pri delu jih je zapazil domačin (bilo je približno ob štirih zjutraj) in mazači so se razbežali. Pri Banah so nato pomazali slovensko ime na smerekazu, ustavili so se na Opčinah in narisali na spomeniku ob Narodni ulici spet kljukasti križ, rdečo petokrako zvezdo pa so potemlili s črnim. Na Proseku so nadalje na ploščo ob spomeniku narisali kljukasti križ. Bila je to prva oskrumba proseksega spomenika, ki pa so ga domačin takoj pocistili. Fašisti so se ob koncu izkazali še v Nabrežini, kjer so popackali cestno tablo, ki spominja na pobratenje med devinsko - nabrežinsko občino in Bujami.

O mazački akciji nam včeraj na kvesturi niso znali povedati nič posebnega.

Utrinki z ustnih izpitov na učiteljsku

Na slovenskem učiteljsku A. M. Slomšek se je začel včeraj še ustni del letošnjih zrelostnih izpitov. Takoj po pismenih preizkušnjah se je namreč izpraševalna komisija osredotočila najprej na ustna izpraševanja kandidatov z Gorisškega, ki jih je letos več kot maturantov iz Trsta. Tržačani so imeli tako nekaj dni več na razpolago za naštudirane programe in izpolnitev morebitnih vrzeli v znanju, včeraj pa so končno prišli na vrsto. Pred izpitno komisijo jih je odgovarjalo šest (med temi je bila ena privatistka), prav toliko pa jih bo opravilo to zaključno preizkušnjo še danes.

Naključje je hotelo, da smo prisluhnili najprej prav privatistki. Dekle je že dan prej opravilo ustne izpite predvidene za privatiste, včeraj sta bili na vrsti še slovensčina in filozofija, pedagogika ter didaktika. Pri slovensčini je pogovor tlel, pri slovenskem je govorila neka, pri slovenskem je govorila neka, pri slovenskem je govorila neka.

datka je morala predstaviti njegovo otroško pesem »Sinku« iz zbirke »Na Krasu«. »Na kateri solski stopnji bi obravnavali to pesem?« Na drugi stopnji osnovnih šol, v tretjem, četrtem, petem razredu. »Zakaj?« »Ker je pomek predetka za učence prvih razredov. V četrti kitici govori pesnik o zatiranju Slovencev na Tržaškem. To je njim težko dojemljivo. Pesem je zato bolj primerna za starejše učence. Profesor jo je nato vprašal po »klovnih« partizanskih pesmi. »To so bili Kajuh, Bor, Zupancič.« »Zakaj so nekateri pisali pod psevdonimi?« »Da jih ne bi okupatorji sledili.« »Slika točka partizanskih pesmi je bila v jeziku«, oztraja je pravdeval. »Predumem na Primorje, kar se je bilo jezikovno pomanjkljivo, »Zakaj?« »Ker pesniki niso bili izobraženi na Primorskem se je poznalo pomanjkanje slovenskega jezika.« Še besedica, dve o Rebuli

(»Rebula je zelo zahteven avtor«) in že so bila na vrsti filozofija, pedagogika in didaktika. Kandidatki se je poznala določena utrujenost. Kaj kmalu pa je le prebila do obeh nalog in se končno oddahnila.

Pred dolgim izpraševalnim omizjem ji je sledilo drobeno dekle. Že po prvih vprašanjih iz italijanske je bilo videti, da je dobro pripraveno. Grazia Deledda ji ni povzročila preglavic: »Zakaj vaim ugaia Deledda?« »Prejela je Nobelovo nagrado, nato je šla nekoliko v pozabo. Mislim, da bi morali njeno dela spet ovrednotiti. Mogoče sem si jo izbrala tudi zaradi nekakšne ženske solidarnosti.«

»Katera druge pisateljice poznate?« »Oriano Fallaci. Pred časom sem prebrala »Un uomo«, a mislim, da nisem dela popolnoma razumela.« Tudi zanjo je književnost nekakšno pričevanje, sredstvo, s ka-

terim se da popraviti, kar je na svetu zgrešeno. Od Fallacije do Pascolija je velik skok: kandidatka je prestala brez strahu. Dekadenca poezija ji je bila pri srcu, prav tako Manzoni; tudi pri Danteju je odnesla celo kožo. Pri prirotopisu je bilo nekoliko »toplejše«. Kandidatka je namreč pripravila referat o vulkanizmu, zato je bilo vprašanje je vulkanskih delovanj kar samo po sebi umerno. Pogovor se je nato le približal našim krajam (»Jliš je ime kraški sedlini«) pred zagovorom nalog pa je bilo potrebno še pogledati v nebo (profesorica je vprašala po zvezdah in priručni moramo, da so bile zvezde iz kandidatkinega prerares naklonjene). Ob »opratku« iz vesolja njena zrelost ni bila več v dobru.

Ustni izpiti na učiteljsku se bodo zaključili danes, izpiti pa bodo znani v soboto popoldne.

Zapustila nas je naša draga

ROMANA GEDA vd. DRECONIA

Pogreb bo jutri, 16. julija, ob 15. uri iz cerkve v Borštu.

Trst, 15. julija 1981

Zalovanju se pridružuje družina Raini-Giustina Panerazi.

Na «šagri» v Ricmanjih

Preteklo soboto, nedeljo in ponedeljek je PD «Slavica» iz Ricmanj in Loga pripravilo že tradicionalno «šagro» z bogatim kulturnim sporedom, na katerem so nastopili tudi najmlajši «godbeniki», kot vidimo na gornji sliki. Posebno v nedeljo je bilo v Ricmanjih veliko gostov (spodnja slika)

OB VELIKI RAZSTAVI V GALERII PALAČE COSTANZI

ŠTEVILNI NAŠI LIKOVNIKI OBČUTLJIVI ZA FANTASTIKO

Prispelo je veliko del, žirija je izbrala 63 del 53 slikarjev - Trojanisovo delo vzbuja srh - Pa tudi nekatera druga dela so zanimiva

V okviru že tradicionalnega tržaškega mednarodnega festivala fantastičnega filma je Deželni avtonomni sindikat slikarjev, kiparjev in grafikov tudi letos organiziral razstavo, ki naj bi bila v motivu v skladu s filmskim festivalom. Če smo lani rekli, da je bila razstava posrečena, bomo to ponovili tudi letos, vendar z določeno omejitvijo, ki je veljala tudi lani, da so se namreč številni umetniki lotili del, ki zares vzbujajo nekaj fantastičnega, nekaj kar vzbuja pri gledalcu neko občutje nenavadnega, nerealnega, vendar smo v nekaterih, rekli bi raje pri večini razstavljenih del prila ali manj običajnim motivom posameznih slikarjev, le da naslovni del del spominjajo bolj na fantastiko. In vendar z zadovoljstvom ugotavljamo, da je tudi letos razstava uspešna, morda še bolj kot lani in da je na razstavi romana visoki raven, ki jo zadnje čase dosega likovnost v naših krivih, v naši deželni.

Sicer pa nam o pomembnosti razstave govorijo tudi nekateri konkretni podatki, kot na primer, to, da se je na razstavi, ki jo je razpisal strokovni sindikat, pojavilo s svojimi deli kar 81 likovnikov, seveda prevečeno domačinov, Tržačanov, nekaj pa tudi iz ostalih predelov, eden celo iz tujine, namreč iz Avstrije. Posebna zbirka, ki je imela nalogo dopolniti dela pregledati in oceniti, je tudi zaradi omejenega prostora izbrala 63 del 53 slikarjev. Kot smo že tolikrat poudarili, se o primerih tolikšnih kolektivnih likovnih manifestacij ne da dati neka temeljita ocena, posebno ne, da se nastopajoče: Ze prej smo rekli, da je razstava na določeni ravni, da je zanimiva, da pa ima svoje meje, kot jih imajo vse podobne razstave. In zato se bomo v tem beznem, rekli

bi tudi priložnostno poročilo, omejitvi le na nekatera dela in na nekatere značilnosti, ki se nam zdijo vredne omembe. Predvsem velja poudariti, da so se manifestacije udeležili številni tudi vrhunski tržaški likovniki, med katerimi so tudi Mascherini, Čar, Debetta, Rigbi in drugi. Z druge strani pa velja že omenjena posebna značilnost, da je marsikatero razstavljeno delo fantastično le v naslovu. In vendar velja se ob tem ali onem delu tudi ustaviti, začeti pri verjetno najbolj «srhljivem» razstavljem delu.

Ze velikokrat smo rekli, da so umetniki bolj «občutljivi» kot drugi, poprečni ljudje in da zato prikažejo razmere v svetu tako, da vzbujajo strah. Danesnje stanje v svetu pa je že takšno, da vzbujajo strah pred bodočnostjo tudi pri manj občutljivih ljudeh. Zato je tudi razumljivo, da se veliko občinstva ustavlja pred delom, ki ga je za to priložnost pripravil tržaški likovnik Luciano Trojanis, ki je že večkrat izrazil svojo izredno tenkočutnost na podoben način. Trojanis je plastično ponazoril «krvavo priho». V manjšo zbirko iz plastične snovi, v kateri je na tenkih stebelcih kakih deset otroških ročic, pada krvava voda, boje rečeno rdeča kri, ki priteka po običajnih vodovodnih ceveh do «stis» prihe. Ponavljamo, da se ob Trojanisovi «prihi» ustavi vsak, ki razstavo obišče.

Pozornost vzbujata tudi «Apokalipsa» Giancarla Canave, ki vsaj posredno nakazuje, kam vodi pretiran tehniki razvoj, ki bo prej ali slej privedel do popolnega razčlovečenja. Reklji bi, da nima nobene zveze z neko resnično fantastiko mali odlike, s katerimi se je pomnožno predstavil Mariano Černe, ki pa s svojim nastopom dokazuje, da ni vrgel puške v kozarjo in zato mu čestitamo.

Stopil je dalje mimo hiš. Noben pes ni zalajal, prav nič se ni nikjer zganilo. In tako je hodil vso noč in še naslednji dan in še eno noč. Potem je prišlo jutro. V daljavi je zagledal mnogo zelenja sredi rjave in sive jesenske pokrajine. Tam je bilo domovanje njegove prijateljice in pohitel je, čeprav ga je utrujenost vlela k tlom in ga prosila, naj počije, naj sede, naj vsaj malo zaspi.

Pa kako bi mogel spati, kako bi mogel sesti prav zdaj, ko je zeleno žarela pred njim Ledina domačija! Kar je slutil, se je uresničilo. Kar so mu povedali kamni na dnu potoka, kar mu je prišepetavala hiteča voda, kar so mu šepetali hrastovi listi in kar mu je sporočala drobna beka, vse to je bilo res.

Ko se je dovolj približal njeni veliki hiši, njenemu gradu in njenemu kraljestvu brez oken in vrat, je spoznal, z grozo in z muko, da Leda umira in da je ne bo mogel rešiti. Ali pa? Ali pa morda vendarle?

Ležala je na dveh starih treh skrivnostnih ovjalk. Boletine zadnjih dni so jo izčrpane in omamile. Vendar je vedela, da stoji Marinič pred njo. Razprla je dlan in sprejela njegovo potno čelo. Večni popotnik in potepuh, berač in brezdomec, je sedel k njej in je molčal. Zatopil se je v svojo in njeno bolest. Iskal je rešitev iz brezna, kjer so bile vse stene gladke, spolzke in okrogle. Vse hudo se je zrušilo nanj. Življenje je izginjalo, bledele, izgubljalo moč in privlačnost. Padali so jokajoči klici in z neba je drsela otopelost. Opijemala se ga je, se lepila na roke, ramena, noge. Svinčena sivina, razpršena v meglo, je ovijala njegovo dušo in jo priklepala. Vse reke so po-

RAZGOVOR Z NAJBOLJ UVELJAVLJENIM ZAMEJSKIM JADRALCEM

Čeprav smo obmorski narod, jadrnanje med nami premalo uveljavljen šport

Krizan Bogatec se je v državnih merilih prirnil najbolj daleč - Ni res, da je jadranski šport tako hudo drag - Zadovoljstvo in nezadovoljstvo nad uspehom

Če je res, da se Slovenci v Italiji z uspehom udeležujejo na raznih športnih področjih, od nogometa, košarke, odbojke in namiznega tenisa pa vse do pohodov v gore in smučanja, ta trditve v dokaj manjši meri velja za športe, ki so vezani na morje.

Vzrok za to je gotovo več: glavni vzrok pa je verjetno v tem, da živimo v državi s takim družbenim sistemom, ki nudi vse tistim, ki sami lahko veliko prispevajo za ustanovitve takega ali drugega športnega združenja ali kluba, malo ali pa nič tistim, ki nimajo ekonomskih pogojev, da bi lahko plačevali visoke članarine ali si celo sami zgradili sedež in si priskrbi vse tisto, kar je potrebno za določeno športno panogo.

Z ustanovitvijo TPK «Sirena», ki je s svojim delovanjem začel leta 1977, se je mladi generaciji ponudila možnost, da se seznanijo s športom, ki je do nedavnega bil za Slovence v Italiji skoraj popolna neznanka, t.j. z jadrnanjem. S sprejemom TPK «Sirena» v italijansko jadrnalno zvezo FIV, se je mladim odprla še ena možnost in sicer ta, da lahko tudi na regatah pokažejo svoje zmoglosti in znanje.

Lorenzo Bogatec, 15-leten tih, prijeten fant je prvi član «Sirene», ki je dosegel take rezultate,

da se je lahko udeležil državne prvenstva klase MOTH Europa, ki je bilo pred kratkim na jezeru Bracciano. K pogovoru smo povabili tudi njegovega očeta Bruna, ki je s svojim znanjem sinu veliko pomagal.

VPR.: Lorenzo, kakšni so tvoji občutki po udeležbi na tako važnem tekmovalstvu?

Lorenzo: Lahko si mislite, da sem zelo vesel tega dogodka. Pri vsaki regati si človek nabere novih izkušenj, na državnem prvenstvu pa so te izkušnje še pomembnejše. Seveda pa sem manj zadovoljen z uvrstitvijo.

VPR.: Bi nam povedal, kako si se uvrstil?

Lorenzo: Naš klub spada v 11. cono FIV. Iz te cone nas je na prvenstvo šlo 11 in med temi 11 tekmovalci sem dosegel 5. mesto.

VPR.: Koliko tekmovalci si moral opraviti, da si se lahko uvrstil za državno prvenstvo?

Lorenzo: Sodeloval sem na petih regatah in sem od Tržačanov dosegel najboljše rezultate in s tem prvo mesto.

VPR.: Kakšni pa so občutki očeta, ki sinu stalno spremlja in sledi njegovemu razvoju?

Oče Bruno: Zelo sem zadovoljen z uspehi v conejskih regatah, nikakor pa ne z rezultati na državnem prvenstvu.

Lorenzo: Rad bi u poudaril, da se je državno prvenstvo odvijalo na jezeru, ki je brez tokov. Sam pa sem na jezerih jadrnal le malokrat. Sploh pa je bilo vse, kar sem doživel na prvenstvu zame nekak novega. Seveda se zavedam, da to ne bi smelo biti opravičilo za slabo uvrstitev.

VPR.: Mislim, da je tvoj klub s teboj zadovoljen. Z očetom pa se bosta o tem, kar je bilo narobe, še pogovorila. Bi nam povedal, kdo te je navdušil za jadrnanje?

Lorenzo: Oče. Ko sem bil še majhen, me je jemal s seboj na jadrnico. Prvi tečaj na optimistu pa sem opravil petdesetimi leti.

VPR.: Kako pa ste se vi, Bruno, navdušili za ta šport?

Bruno: Sem Krizan. Moj oče je bil ribič in večkrat sem mu pomagal. Imel je ribiško ladjo na jadra in vedno mi je bilo všeč motati se po njej. Brž ko mi je bilo mogoče, sem si kupil jadrnico in ker takrat ni bilo slovenskega kluba, sem se vpisal v klub «Società Velica Barcola» - «Grignano». Čeprav nisem bil več resno mlad, sem začel tekmovali in dosegati tudi dobre uspehe.

VPR.: Torej se za jadrnanje lahko odločajo tudi mladi po srcu?

Bruno: Po mojem vsekakor. Seveda pa velja za mlade kot za manj mlade pravilo, da je za jadrnanje kot za vse ostale športe potrebno veliko ljubezni, dobre volje in vztrajnosti.

VPR.: Lorenzo, ti imaš očeta, ki je sam jadralec in ti veliko pomaga. Misliš, da bi brez njegove pomoči lahko dosegel iste rezultate in uspehe?

Lorenzo: Ne verjamem. Mislim, da gre prav očetovi največji zaslugi da sem dosegel take rezultate.

VPR.: Bruno, se vaše mnenje.

Bruno: Na žalost nimamo vadiateljev. Imamo ljudi, ki so polni dobre volje in osnovnega znanja. Veliko žrtvujejo za klub in za mlade, ki so se odzvali vabilu TPK «Sirena». Manjka pa nam takih vadiateljev, ki bi poznali vso tehniko jadrnanja, ki bi bili sami jadranci in bi tako imeli veliko lastnih izkušenj, s katerimi bi obogatili mladino. Problem bomo rešili samo takrat, ko bodo na potrebne tečaje šli jadranci, ki ta šport ljubijo in ki bodo pripravljeni svoj prosti čas žrtvovati v prid mladim.

VPR.: Zakaj mislite, da smo Slovenci v zamenjstvu tako pozno začeli s to športno panogo?

Bruno: Vzrokovi je gotovo več. Potrební prostor ob morju, finančna sredstva in druge podobne težave. Osebnost pa mislim, da

smo tako pozno začeli z jadrnanjem tudi zato, ker nas je morje vedno spominjalo na trdo delo naših dedov in očetov. Trdo in bevarno delo za skromno življenje, v katerem ni bilo prostora za šport posebno ne za šport kot je jadrnanje, na katerega smo gledali kot na šport bogatih.

VPR.: Ali mislite, da danes ni več tako?

Bruno: Če se mladi vključijo v klubsko dejavnost, je to šport, ki ni zelo drag.

VPR.: Lorenzo, misliš, da se dovolj dela na tem, da bi v to dejavnost pritegnili tudi mlade, ki ne živijo v mestu ali v bližini oz. kolic? Človek ima občutek, da se povsod videvajo eni in isti obrazi.

Lorenzo: Mislim, da bi se v naš klub res lahko vpisali mladi s Krasa in zakaj ne, tudi iz Gorice.

Bruno: Mnenja sem, da bi se o jadrnanju moralo več govoriti oz. pisati. Živimo ob morju in za kaj le ne bi množično gojili tudi ta šport, če pa tako množično hodimo na smučanje, ki tudi ni poceni šport. Mirno lahko trdim, da je klubsko jadrnanje šport, ki stane manj kot smučanje. Kljub temu pa ostaja morje pozimi in kljub spomladanski prazni. Spriznati se bomo morali z dejstvom, da je treba za dobre rezultate vaditi tudi pozimi ali vsaj v zgodnji

pomladi, kot to delajo povsod po svetu. Kar pa se mladine iz okolice tiče, tudi sam mislim, da bi se lahko vključila v jadrnalni klub. To je zdrav šport in tistim, ki nimajo možnosti za oddih na morju, bi jadrnalni tečaj lahko pomenil lepo poletno doživetje. Ob tem pa bi rad poudaril, da želimo h klubskemu delovanju pritegniti tudi starše, ker tudi oni lahko veliko prispevajo k boljšemu delovanju kluba.

VPR.: Preden se poslovimo, še «feministično» vprašanje: zakaj mislite, da se dekleta tako malo udeležujejo za ta šport?

Lorenzo: Ne bi vedel za vzroke; vsekakor mislim, da je vsaj delno kriva vzgoja.

Bruno: Sam ne vidim razloga, zakaj ne bi tudi dekleta jadrnala. Sicer pa je to splošen pojav. Na 60 moških tekmovalcev so v Bracciano prišle 3 ženske.

Vsekakor držim trditve, da ima vzgoja še vedno vpliv tudi na izbiri športnih panog.

Tako smo se pogovarjali z obema Bogatecema. Brunom in Lorenzom iz njunih besed izhaja, da bi večje vključevanje mladih - deklet in fantov - pozitivno vplivalo na razvoj slovenskega jadrnalskega kluba, ki bo lahko ostal v italijanskem jadrnalnem združenju le, če bo na raznih regatah nabral določeno število točk. O. Z.

OB 160-LETNICI ROJSTVA ANTONA ČIŽMANA

Bil je tudi ravnatelj tržaške pomorske šole

Obvladal je vrsto jezikov in narečij - Njegovo kulturno obzorje je bilo zelo obsežno - Veliko je potoval in na nekem potovanju tudi hudo zbolel

Nedolgo tega, 12. junija je minilo 160 let, ko se je v Ljubljani rodil slovenski znanstvenik Anton Čižman. Anton Čižman pa je velik del svojega življenja preživel v Trstu in tu je tudi umrl 8. februarja 1874. leta.

Danes se ga spominjamo predvsem kot enega izmed ustanovnih članov Slovenske matice, vendar je to le del zasluga, ki jih ima v razvoju naše bitnosti in kulture. Anton Čižman je namreč eden tistih Slovencev, ki lahko rečemo, da so veliki, pa čeprav ga bolj malo vsekakor pomanjkljivo poznamo.

Čižmanov oče, ki je bil po poklicu učitelj in je služboval v Ljubljani, je umrl, ko je Anton dopolnil komaj 13. leto. Očetova smrt je prinesla v družino Čižmanovih revščino, ki je Antona spremljala skozi vsa študentska leta, ko se je moral preživljati sam. In vendar je leta 1846, diplomiral na Dunaju in sicer na pravni fakulteti. Kmalu po diplomi je dobil službo: postal je vzgojitelj pri družini ameriškega poslanika na Dunaju Stilesa. Ko so Stilesa odpoklicali v Ameriko, je pravne zadeve ameriškega veleposlanstva na Dunaju odpravil kamor časa kar Čižman sam, ki je v bistvu zamenjal ameriškega diplomata. Pri tem delu pa se je moč tako obnesel, da ga je leta 1850 Stiles povabil v ZDA, kjer mu je Čižman pomagal napisati knjigo o marčni revoluciji 1. 1848 v Avstriji. Delo je izšlo leta 1852 v New Yorku in hkrati tudi v Londonu.

Anton Čižman je bil mož velikega znanja. Dobro je obvladal več kot deset jezikov in narečij. Nekaj časa je poučeval, tudi na univerzi na Montegemeryju.

Ko se je leta 1856 vrnil v Evropo, se je vrnil že kot znana osebnost, posebno po svojih delih s področja jezikoslovja, botanike, geografije in splošnega prirodoslovja. In prav v tem svojstvu, kot človek izredno širokih kulturnih in znanstvenih razgledov je postal profesor na Pomorski akademiji v Trstu, kjer je leta 1871 postal tudi njen ravnatelj.

Za časa svojega življenja je Anton Čižman dobil zelo veliko priznanj in odlikovanj; kar prica o njegovem velikem ugledu in slovesu. Druga značilnost Antona Čižmana pa je bila ta, da je rad potoval. Seveda v znanstvene ali vsaj prvenstveno v znanstvene namene. Prepotoval je velik del Afrike, Azije in Amerike ter seveda predvsem Evrope. Na enem izmed teh potovanj pa je zbolel in za posledicami bolezni 1874. leta v Trstu tudi umrl. V njegovi zapuščini so našli zelo veliko gradiva, od dnevnikov, do bogatega slovarja japonskega jezika, pravzaprav veliko gradiva za japonski slovar. Slovarja sicer še ni dovršil, a zbral je veliko materiala. Prav tako mu ni uspelo dokončati učbenika za oceanografijo.

Ze teh nekaj podatkov jasno govori, kako velik znanstvenik je bil Anton Čižman. In pri tem je posebej značilno to, da je bil klen, trden Slovenec. Zato bi bil zaslužil več pozornosti. In ko se v določenih tržških krogih govori, da Slovenci skorajda niso udeleženi v «zgodovinski» našega mesta, je to le dokaz neznanja, kajti prav primer Antona Čižmana to demantira. Žal pa moramo ponovno ugotoviti, da tudi sami Slovenci tega našega velikega rojaka bolj malo poznamo.

stale črne, vsi potoki temno modri. S hriba na hrib so se klicale nočne poti z visokimi, turboinimi krikli. «Kvi... kivi... kivi... kivi... kivi...»

Veter, njegov prijatelj, je ždel ob njem s povešenimi peruti in s sklonjeno glavo. Drobna ptica, ki ga je nekdo rešila, je povešala kljunček in nemela. Od neba pa do zemlje so se povešali srebri lasje. Angeli so klonili in jokali z njim. V globinah zemlje je mrko brbotalo. Gnev in srd sta se nabirala tam notri, pravično sovraštvo se je strejalo v črno kroglo.

Minilo je dopoldne v molku in minilo je popoldne in prišel je večer. Takrat, ko se je sonce dotaknilo roba oddeljenih hribov, je Leda zahtela, vzpela se je proti svojemu prijatelju, ovila mu je roke okrog vratu in popotnika, so zapekle njene solze.

«O mili moj...» je rekla in hotela mu je še nekaj povedati, pa ji je zmanjkalo moči in je obvisela v njegovem objemu. Videl je Marinič takrat, kako se je zaiskrilo njeno telo, kako je prhnilo iz nje našeto drobnih, srebrnih in zlatih isker. Spremenile so se v tanke nitke, v neštete svetleče nitke in zavalovile so okoli njenega umirajočega telesa. Za hip je kazalo, kot da bodo pogubljene, odplavale na vse strani in izgubile v brezkonnem prostoru ničla. Vendar se ni zgodilo tako. Marinič je tistikrat začutil neznansko moč. Razširil je roke in zaobjel je te srebrne, zlate, rumene, rdeče in vseh drugih barv polne nitke. Ni pustil in ni dovolil, da bi se razblinile, ampak jih je potegnil z neznansko močjo k sebi in jih obrnil vase.

Tako se je zgodilo, da se je njegova prijateljica Leda ob smrti svojega telesa pretopila, prebila vanj in se ni razblinila v nič, ni umrla.

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Koncert za jutrišnji dan
13.30 DNEVNIK
Danes v parlamentu
17.00 Sveže, sveže - poletna oddaja o glasbi, predstavah in aktualnostih
17.06 Izgubljeni otoki - 6. epizoda
18.00 «La frontiera del drago» - risani film - Lilli Put Put - risanka
19.00 Dick Barton - posebni agent - 3. del TV nadalj.
19.20 Mazinga - 2 - risani film
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Posebni oddelek Most Wanted - TV film
Časnikarja publikacije Globe Dispatch, ki se ukvarjata v glavnem s podzemnim življenjem, se odpravita na neki tajni sestanku v neki bar, kamor ju je povabil Pat Kelly, ki je znan kot strokovnjak za izsiljevanje in podobne nečestitosti. Pat Kelly je časnikarja Bowmana in Bishopa obljubil bil razkritje velike skrivnosti v resnici pa je šlo za past in časnikar Bowman je skupil. Ko je hotel telefonirati, ga je peklenški stroj, priključen na telefonsko slušalko, ubil. Bilo je to v baru, kjer je bil domnejen sestanek. Na srečo pa je Bishop ostal izven lokala in bi povezan s svojim kolegom preko radia. Ob eksploziji je pobežnil, da bi ga ne zapletli v zadevščino. Toda posebna policijska organizacija je stopila v akcijo in je odkrila Bishopa, ki pa je vse zanikal.

21.35 Quark - potovanje v svet znanosti
22.15 Sportne vesti
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.15 Astro robot - kontakt ypilon - risani film
17.00 Dnevi upanja - TV film od velike vojne do leta 1926: 1916 - Vojaški nabor
Program za mladino
17.10 Pom pom - risanka
18.00 Pregled mladinskega gledališča
18.30 Iz parlamenta
DNEVNIK 2 - Večerne Sportne vesti
18.50 Zmeken v črnem - 3. del
Napovedi dneva
19.45 DNEVNIK 2
20.40 DNEVNIK 2 - Sekstant: Glasba in družba
21.30 Za kralja, domovino in Susan! - film, ki ga je režiral René Clair
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.20 Pesaro '81: Latinsko - ameriški kipi
19.50 Antologija Delt: tedenska oddaja o znanosti in tehniki
20.10 Solska vzgoja
20.40 Leta dogodivščin - film
Winston Churchill je bil eden najpomembnejših državnikov našega stoletja. Pravi, da je treba prav nje-

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro!
14.00 Radijski mozaik: Danes bomo govorili o... Literarni vloček, Glasbene spremljave, Iz arhiva: 10.00 Koncert s posnetki na trakovih in ploščah: 11.30 Pol dnevniki razgledi: Kulturne aktualnosti doma in po svetu, Reportaže iz naših krajev, Iz večernih oddaj: 13.20 Poštni predal: Zborovska glasba s koncertnega odra: 14.10 Popolnanski program: V gostih imamo Aretho Franklin: 14.30 Otroški kotiček: 14.50 Danes smo izbrali: 15.30 Roman v nadaljevanjih - V.J. Krizanovska: «Nemaza» - 1. del; 16.00 Orkester RTV Ljubljana: 16.15 Za ljubitelje vokalnega jezika: 17.10 Razbirni obzorik: Klavirski razbor: Letošnja revija «Primorska» poje: 18.25 Priljubljeni motivi.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 6.00 Glasbeni kombinacija: 9.00 Radio anchor: 11.00 Štiri četrtine: 12.00 Planeta kantav: 13.00 Ulica A: Skrivnosti telesa: 15.00 Popolnanski srečanja: 16.00 Rally: 16.35 Iz ust v usta: 17.00 Patchwork: 18.05 Cab-musical: 18.30 Prazne roke: 19.15 Zgodba jazz: 19.40 Enodejanka: 21.00 Nagrada 33: 21.22 Peščena ura.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila: 6.00-8.45 Dnevi: 9.05 Radijska priredba: 9.32-10.12 Luna v vodnjaku: 11.32 Tisoč pesmi: 12.15 L'aria che tira: 13.41 Glasba in kino: 15.00 Nem goji intervjuji: 15.42 Poletni program: 19.00 Navpično korak nazaj: 20.55 Čas proze in glasbe.

LUBLJANA

7.00, 7.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila: 7.10 Prometne informacije: 7.35 Vremensko poročilo za pomorske: 7.50 Dobro jutro, otroci!: 8.30 Iz naših sporedov: 9.08 Z glasbo v dober dan: 9.30 Polninski popotovanje: 9.45 Zaplesimo in zapojmo: 10.05 Z radom na poti: 10.40 Turistični napotki: 11.05 Rezervirano za...: 12.15 Lokalne radijske postaje: 12.35 Znano in priljubljeno: 13.10 Veliki zabavni orkestri: 13.30 Kmetiški nasveti: 13.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture: 14.00 Iz naših krajev, Iz naših sporedov: 14.30 Priročnik: vam...: 15.05 Razmišljanje, ugotavljanje: 15.25 Glasba po želji: 16.00 Dogodki in odmevi: 16.30 Zabavna glasba: 16.50 Radio danes, radio jutri!: 17.00 «Lo to vrtljake: 19.00 Zborovska glasba: 19.15 Naš gost: 19.30 Radijsko tekmovalstvo mladih pianistov: 20.35 Lahko noč, otroci!: 20.45 Minut v ansamblom Gorenjci!: 21.00 «Ljudska pesem in umetni glasbi»: 21.25 Minut za violinstvo Rokom Klončič!: 22.05 W. A. Mozart: odlomki iz opere «Vrtina iz ljubljene»: 23.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini: 23.25 Iz naših sporedov: 23.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe: 00.05 Trirčni utrinki: 00.10 Jazz pred polnočjo: 1.05 Nočni program.

KOPER

(Slovenski program)
7.30, 8.25, 14.30 Poročila: 7.00 Glasba za dobro jutro: 7.45 Jutranji kolektar: 7.37 Kinopred: 8.15 Najava sporeda: 14.00 Najava sporeda, pregled dogodkov: 14.05 Spored mladinske zborovske glasbe: 14.40 Melodije na tekočem traku: 15.00 Jugoslovanska pop scena: 15.37 Glasbeni noč: 16.00 Predsedni dogodki: 16.30 Glasba po želji: 17.00 Po zamašni profil: 17.10 Vse telefon: 18.55 mikrofoni: 17.30 Primorski dnevnik: 17.45 Zabavna Glasba.

KOPER

(Italijanski program)
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila: 7.00 Glasba za dobro jutro: 7.45 Jutranji kolektar: 7.37 Kinopred: 8.15 Najava sporeda: 14.00 Najava sporeda, pregled dogodkov: 14.05 Spored mladinske zborovske glasbe: 14.40 Melodije na tekočem traku: 15.00 Jugoslovanska pop scena: 15.37 Glasbeni noč: 16.00 Predsedni dogodki: 16.30 Glasba po želji: 17.00 Po zamašni profil: 17.10 Vse telefon: 18.55 mikrofoni: 17.30 Primorski dnevnik: 17.45 Zabavna Glasba.

MARJAN TOMŠIČ:

KOLESARSTVO

VČERAJ NA «TOURU»

KOTALKANJE

NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V RIMU

Etapa za Winnena Anderson zaostal

Hinault je na skupni lestvici še bolj povečal svojo prednost

ALPE D'HUEZ — Nič ne more zadržati Hinaultovega večanja njegove prednosti na skupni lestvici, kjer je njegov naskok od etape do etape večji. Niti Alpe! Vse kaže, da je letošnji «Tour» res že »zapet«. Zdi se, kot da bi bil lahko velikemu francoskemu šampionu »prestrigli pare«, enostavno ni.

Včeraj je Hinault prispel na enega izmed klasičnih ciljev «Toura», v Alpe d'Huez, kot drugi in to ne zato, ker bi bil (sicer zelo dobi) Winnen boljši od njega, ampak e-

rimski prvotlač moral odstopiti. Genovci in Roman, v mladega Capozzuolija. Trener Rome je bil z nakupom tega mladega branilca zelo zadovoljen in je izjavil, da je Nela, verjetno celo boljši od samega Virechwooda, ki je nekaj dni v središču pozornosti zaradi bajnih vstop, ki mu jih ponujajo od vse-povod.

Čeprav je Virechwood še naprej član Sampdoria, pa vse kaže, da je Fiorentina na najboljši poti, da najame tega odličnega branilca.

PEKING — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

PAZZAGLIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi na mednarodnem turnirju v Sanghaju. Še nepremagana italijanska ekipa je namreč slavila tudi v četrtfinalu in se je z visoko zmago (6:0) proti ekipi iz mesta Sanghaja uvrstila v polfinale, v katerem se bo spoprijela s selekcijo mesta Sanghaja.

Poletova dvojica N. Sossi - M. Renar zasedla odlično 6. mesto med mladinci

Sodniki so ju gotovo oškodovali za dve mesti - Uvrstitev je toliko pomembnejša, ker pri Poletu pozimi praktično ne trenirajo

Poletova dvojica v umetnostnem kotalkanju Nikola Sossi in Mauro Renar je na mladinskem državnem prvenstvu v Rimu zasedla odlično 6. mesto, in sicer med skupno sedemnajstimi dvojicami, ki so si priborile pravico do nastopa na osnovni rezultati pokrajinskih in državnih prvenstev. Ta vstop, ki je prišla v nedeljo iz Rima, je bila včeraj potrjena od obeh tekmovalcev in njihove trenerke Zdenke Hrovatin, ki je dejala:

«Na državno prvenstvo v Rini smo odstopili v prepričanju, da se bosta Nikolalet in Mauro uvrstila med prvo polovico tekmovalcev. Toda že po »kratkem programu«, ki določa lestvico vrstnega reda nastopajočih v tekmovalnem programu, mi je bilo jasno, da se bosta Nikolalet in Mauro lahko potegovala za boljše uvrstitve, kar se je tudi zgodilo. Namesto med prvo polovico sta prišla v prvo tretjino najboljših kotalkarskih dvojic v Italiji, kar je prav gotovo velik uspeh, zlasti če pome-

slimo, da je v Italiji skoraj tisoč družtev, ki se ukvarjajo s tem športom.

Toda realno gledano lahko rečemo, da bi morala biti naša tekmovalca na 4. mestu. Oškodovala sta ju dva od petih sodnikov, ki sta nastop Nikolaleta in Maura ocenila izredno nizko, nekatere druge tekmovalce pa izredno visoko. Tako sta Poletova tekmovalca bila od treh sodnikov ocenjena za težavnostno stopnjo izvedbe programa s 4,0, 4,1 in 4,2 točki, omenjena dva sodnika pa sta dosodila le 3,5 oziroma 3,6 točke. Ti neobjektivni oceni sta potem seveda vplivali na dokončno uvrstitev.

«Kotalkarska ploščad, na kateri se je odvijalo tekmovalstvo, je istočasno tudi hokejsko igrišče, se pravi obdana z visoko mrežo. Ta mreža ni bila odstranjena, čeprav morali biti po predpisih okoli kotalkarskega »zračnega prostora«. Žal se je zgodilo, da se je pri dvigu Nikolaleta s kotalke zapletla v mrežo in dvig seveda ni bil tak, kot bi moral biti. To je potem seveda vplivalo na splošno oceno.

Toda ne glede na vse to smo lahko z uspehom naše dvojice več kot zadovoljni. Biti šesti v Italiji ni kar tako, zlasti če če pomislimo, da je pri Poletu v zimskih mesecih vsako delovanje praktično ustavljeno in lahko kotalkarji trenirajo šele od pomladi naprej, se pravi, ko nastopi lepo vreme.

K izjavi Zdenke Hrovatin moramo dodati, da sta Poletova kotalkarja letos prvič nastopila na državnem mladinskem prvenstvu. Zastupila sta zelo dober viš, predvsem zaradi stilskega izvajanja programa, zaradi česar se ne bi čudili, če bosta morda že v prihodnji sezoni preskočila kategorijo in tekmovala med seniorji. Omembe vredno je tudi, da sta Nikolalet in Mauro stara komaj 12 oziroma 15 let, medtem ko sta bila tekmovalca para na prvih dveh mestih stara 18 oziroma 19 let. Vsekakor se jim obeta zelo lepa prihodnost, saj sta oboje — poleg vsega — tudi odlična solista.

Mauro Renar bo že naslednje nedelje spet odšel na državno prvenstvo, in sicer v Mantovo, kjer bo nastopil v seniorski kategoriji. Tu bo tekmoval kot solist, in sicer v obveznih likih in prostem programu. Težko je vnaprejšnji reči, kako se bo uveljavil, kajti kot za dvojico tako velja tudi za soliste ugotovitev, da je treba trenirati skozi vse leto in ne samo takrat, ko vme dopuščajo. Vsekakor želimo Mau-

ro, da bi se čim bolj odrezal in čisto zastopal slovenske barve na tem prvenstvu.

KOŠARKA

TURNIR V PALERMO

Sovjeti favoriti

PALERMO — Po nepričakovnem porazu italijanske reprezentance proti Kubi je Sovjetska zveza glavni favoriti za osvojitve prvega mesta na mednarodnem košarkarskem turnirju v Palermu.

Sovjeti so namreč v drugem kolu premagali ameriško ekipo Garellija s 84:81 (40:40).

V sovjetskih vrstah sta bila najboljša strelca Belostenij (16 točk) in Jovajša (17), v moštvo Garellija pa sta se izkazala Brichovski (16) in Jeelani (26).

V zadnjem kolu bosta igrali SZ in Kuba ter Garelli in Italija.

NA OBČNEM ZBORU ŠPORTNEGA DRUŠTVA JUVENTINA IZ ŠTANDREŽA

Rekordno število včlanjenih igralcev (preko 150) obenem vse manj domačinov, ki delajo v društvu

Največjo pozornost posvetili nogometu - Med prvenstvenimi nalogami tudi stiki z društvu - Plodni odnosi z ZSSD - Aktivno vključevanje Juventine v vaško stvarnost

Štandreski športniki so se v ponedeljek zvečer v Domu Andreja Budala zbrali na 26. rednem občnem zboru športnega društva Juventina, ki je eno med največjimi in najuspešnejšimi slovenskimi društvu na Goriškem.

Ob prisotnosti velikega števila članov, gostov ter prijateljev štandreskega športa, je dosednji predsednik Emil Nanut v svojem poročilu poudaril, da so s pravkar sklenjenimi sezono zelo zadovoljni, saj so zabeležili rekordno število včlanjenih igralcev, preko 150, kar je vsekakor razveseljujoče dejstvo. Žalostna pa je ugotovitev, da je vedno manj domačinov, ki bi se posvetili delu v društvu.

Ivan Plesničar ter Danilo Nanut-Blažonov sta prisotnim orisala delo društva v zadnji sezoni. Največjo pozornost je Juventina posve-

tila nogometu, saj delujejo v njeni sredi štiri ekipe. Kar zadeva članstvo ekipo, je le-ta zasedla v prvenstvu 3. amaterske lige končno 7. mesto, s čimer štandreski športniki niso najbolj zadovoljni. Drugo, ravno tako nezadovoljivo dejstvo pa je, da je ekipa zapustila 10 slovenskih igralcev, zaradi česar je bilo vodstvo primorano poklicati v enajsterico več nogometašev-italijanske narodnosti.

V naraščajočem sektorju se je poznalo, da je pomanjkanje stalnega trenerja slabo vplivalo na rezultate. Zadovoljiva vest pa je prišla iz vrst začetnikov, ki so si letos priborili 1. mesto v disciplinski lestvici in vemo, koliko je to pomembno pri mladih športnikih. Pri mlajših začetniki pa je bilo delo precej zahtevno, saj gre tu za otroke.

Druga dejavnost, ki se osredotoča okoli SD Juventina, je odbojka. Letos je članska ekipa nastopila v prvenstvu D lige in zasedla 4. mesto. Sicer je treba povedati, da so štandreski po začetni fazi obetali kaj več, celo napredovanje. V članski ekipi je v letošnji sezoni igralo 15 igralcev; nekateri izmed teh pa so prišli iz vrst goriškega Doma. Poleg prvenstva pa se je članska ekipa udeležila vrste turnirjev pri nas in v Sloveniji. Poleg tega pa je ob koncu sezone pripravila zares zanimiv odbojkarški turnir v Štandrežu, ki je izredno dobro uspel in vse kaže, da bo postal tradicionalen.

Vzporedno s člansko ekipo je Juventina letos nastopila tudi v dvema mladinskima šesterkama do 15. leta starosti, in sicer v ženski in moški konkurenci.

Ta tistiška poročila, ki sta ga podala Plesničar in Nanut, je razvnelo, da je Juventina polagala precejšnjo pozornost stikom z društvu v matični domovini ter z njeni načrtovala razne manifestacije. Ravno tako plodni so bili stiki s krovno športno organizacijo - Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji.

Posebno poglavje tistiškega poročila je posvečeno razmerom v vasi. Ugotovili so, da se Juventina aktivno vključuje v štandresko stvarnost, saj je članica uprave doma, kakor tudi vaškega odbora za postavitev partijskega spomenika.

Kar zadeva sodelovanje s prosvetnim društvom Otton Zupančič, se je v zadnjem obdobju nekoliko zrahljalo, češar je kriva prevelika obremenjenost odbornikov obeh društev. Ravno tako na nezadovoljivi ravni je delovanje mladinskega odbora, ki ga sestavljajo mladi obeh društev.

Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da se tudi Juventina, kot številna druga športna društva v zamestvu, vsakodnevno sooča z vrsto finančnih težav, saj je treba za vsako prvenstvo odšteti veliko denarja. Na občnem zboru pa so se odborniki javno zahvalili nekaterim organizacijam, podjetjem in posameznikom, ki so prispevali k uspešnejšemu delovanju štandreskega društva. To so ZSSD, Voljo Nardin, gostilna Pri macecu, Marko Gomišček, Maks Nanut, Valter

Ivo Berdon, tajnik teritorialnega odbora ZSSD za Goriško, je v svojem nagovoru poudaril pomembnost sodelovanja osnovnih športnih organizacij ZSSD.

Danilo Nanut je kot predsednik odbora za postavitev partijskega spomenika poudaril nenadomestljivo vlogo, ki jo ima Juventina v štandreski stvarnosti.

V imenu PD Otton Zupančič in uprave Doma Andreja Budala je Ljilj Antonič podčrtal pomembnost telesne kulture pri utrjevanju narodne zavesti naših ljudi ter si prizadeval za večje sodelovanje med prostovoljnimi in športnimi društvu.

Milan Pelicon, tajnik sekcije VZ Pt v Štandrežu, je poudaril pomen, ki ga ima v Štandrežu Dom Andreja Budala ter zaželel, da bi bil le-ta odprt vsem vaščanom.

Sedle so volitve novega odbora, o čemer poročamo posebej.

Rudi Pavšič

Novi odbor SD Juventina

Novi odbor športnega društva Juventina bo tako sestavljen:

Giorgio Bajanik, Franco Brajnik, Jordan Klavčič, Jožef Bizaj, Luciano Sturm, Giuseppe Grendene, Ivan Plesničar, Danilo Marega, Danilo Nanut, Dario Nanut, Danijel Nanut, Aleksander Corva, Renzo Faganel, Rajmund Zavavclav, Edi Golob, Marino Petjan ter Jelko Petjan. V razsodišče sta bila izvoljena Herman Nanut in Milan Pelicon.

Vignola, podjetje Zulli, Danilo Nadin, Viljem Zezlin, Laur, Grassi por. Brajnik, Milan Klavčič, Barbara Nanut ter Ana Brajnik vd. Nanut.

Poročilo so sledili pozdravi gostov. Valter Reščič, predsednik štandreske rajonske konfulte, je obljubil, da se bo krajevna skupščina prizadevala, da bi občinska uprava čimprej uredila nogometno igrišče. Poleg tega je izrazil željo, da bi v Štandrežu ustanovili športni center ter s tem v zvezi posebno konfulto za športna vprašanja.

KOŠARKA

Mladi «azzurri» danes v Gorici

Danes bodo dospeli v Gorico košarkarji, ki sestavljajo italijansko mladinsko reprezentanco, ki se bo v kratkem udeležila evropskega prvenstva. Sicer Gorica ni nova za take pobude košarkarske federacije. Spomnim se samo, da je pososko mesto bilo leta 1972 organizator in gostitelj mladinskega košarkarskega prvenstva.

Mladi italijanski košarkarji bodo v Gorici ostali do nedelje, 19. t.m. V tem času bodo opravili vrsto treningov. Za zaključek pa bodo v soboto odigrali prijateljsko tekmo z vrstniki jugoslovanske reprezentance, ki bo ravno tako nastopila na evropskem prvenstvu.

Srečanje med italijansko in jugoslovansko reprezentanco bo v soboto ob 20.30 v telovadnici UGG na Trgu Battisti. Pred to tekmo bodo odigrali še srečanje med mladinsko reprezentanco Furlanije - Julijske krajine in Toskane.

(pr)

V SOBOTO IN NEDELJO V Lonjerju vaški praznik in pester športni spored

V soboto in nedeljo bo v Lonjerju na dvorišču društvenega sešeda na sporedu vaški praznik, ki ga prireja KD Lonjer - Katinara in SD Adria. Praznik se bo pričel v soboto popoldne z odprtjem kioska, nakar bo ob 18. uri na sporedu tek čez drn in strn za člane tržaških atletskih klubov.

V večernih urah pa bo po nagrajevanju najboljših nastopajočih igral ansambel Pomlad. Praznik se bo nadaljeval v nedeljo, ko bo zjutraj na vrsti košarkarska dirka ciklomaterjev za trofejo Agraria Močilnik. V večernih urah pa bo na prireditvenem prostoru v Lonjerju nastopila folklorna skupina PD Rdeča zvezda iz Saleza. Zvečer pa bo za zabavo spet poskrbel ansambel Pomlad.

R. Pečar

KOŠARKA

Mladi «azzurri» danes v Gorici

Danes bodo dospeli v Gorico košarkarji, ki sestavljajo italijansko mladinsko reprezentanco, ki se bo v kratkem udeležila evropskega prvenstva. Sicer Gorica ni nova za take pobude košarkarske federacije. Spomnim se samo, da je pososko mesto bilo leta 1972 organizator in gostitelj mladinskega košarkarskega prvenstva.

Mladi italijanski košarkarji bodo v Gorici ostali do nedelje, 19. t.m. V tem času bodo opravili vrsto treningov. Za zaključek pa bodo v soboto odigrali prijateljsko tekmo z vrstniki jugoslovanske reprezentance, ki bo ravno tako nastopila na evropskem prvenstvu.

Srečanje med italijansko in jugoslovansko reprezentanco bo v soboto ob 20.30 v telovadnici UGG na Trgu Battisti. Pred to tekmo bodo odigrali še srečanje med mladinsko reprezentanco Furlanije - Julijske krajine in Toskane.

(pr)

VATERPOLO

Visoka zmaga Splitčanov

BENEVENTO — Na mednarodnem turnirju v vaterpolu je splitsko moštvo POSK Brodonetec visoko premagalo italijanskega drugoligaša Rari Nantes iz Neaplja s 21:10 (6:2, 8:1, 5:2, 5:5).

V drugi tekmi pa je Canottieri iz Neaplja premagal moštvo Iatte So-le iz Posilina z 9:7 (1:1, 1:1, 4:2, 3:3). Splitčani bodo drevi igrali v finalu za prvo mesto proti Canottieriju.

VANCOUVER — Italijan Ernesto Razzino je osvojil v Vancouverju zlato kolajno na svetovnem mladinskem prvenstvu v rokoborbi v grško - rimskem slogu.

ROKOBORBA

Vrstni red italijanskega prvenstva ciklomaterjev B kategorije

1. Pieri (Toscana), ki je 60 km

2. ...

ZA POSLEDICAMI NESREČE

Včeraj je umrl Sauro Pazzaglia

BOLOGNA — Sauro Pazzaglia, motociklistični dirkač, ki se je med poskusnimi vožnjami za VN San Marina v Imoli v soboto hudo onesrečil, je včeraj popoldne umrl v bolnišnici Ballaric v Bologni, kamor so ga takoj po nesreči prepeljali.

Pazzaglia je padel po prvi poskusni vožnji, ko je zavijal proti ciljni ravlini, kjer se je nameraval ust

NA PROTESTE BREZPOSELNIH VLADA ODGOVARJA LE S SILO NEMIRI V LONDONU IN ULSTRU SO RAZGALILI NEMOČ BRITANSKE KONSERVATIVNE VLADE

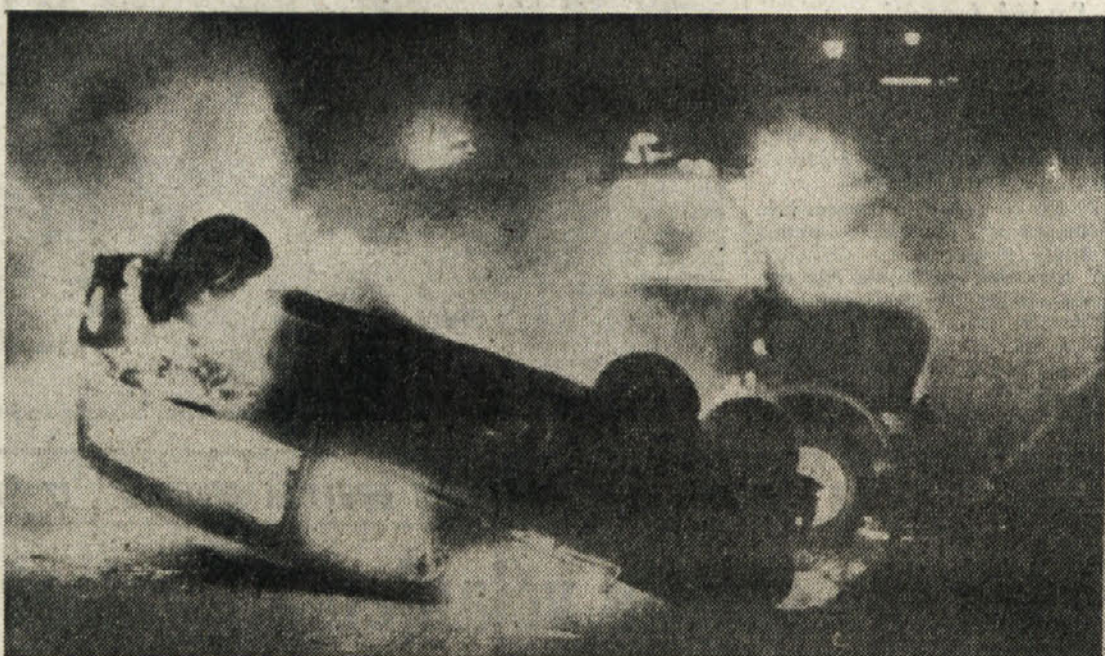
Za zaježitev nasilja ustanavljajo posebna taborišča in sodišča - Ostre kri-
tike laburistične opozicije - Preslišali poziv irskega primasa O'Fiaicha

LONDON — Iz dneva v dan po-
staja vse bolj jasno, da konserva-
tivna vlada Margaret Thatcherjeve
ni kos nemiru, ki so se razširili
po vsej deželi. Izkazalo se je, da
so izgredili popolnoma presenetili
vladne politologe, slabo opremljena
policija pa le stežka kljubuje raz-
jarjenim množicam brezposelnih in
mladih. Tudi ostri represivni ukre-
pi so se izkazali za pravi «come-
rang». Margaret Thatcher se neče
sprijazniti z dejstvom, da so ne-
miri posledica katastrofalne gospo-
darske politike, ki je v nekaj me-
sasih privedla do strahovitega na-
raščanja brezposelnosti.

Število nezaposlenih v Veliki Bri-
taniji se namreč približuje 4 mil-
lionom. Potrebna bi bila torej ko-
renita sprememba vladnih smernic,
ki seveda takojšnjih rezultatov ne
bi mogla obroditi, zato da odzo-
varja vlada na nemire s silo. Med
številnimi ukrepi, ki jih se na-
meravajo upoštevati, je tudi usta-
novitev posebnih vojaških poljskih
naselij, v katere bi zapirali demon-
strante, saj je njihovo število že
zadovoljno presežilo zmogljivosti
britanskih jeklenic. Gre v bistvu za
prava koncentracijska taborišča, ki
so skupno z ustanovitvijo posebnih
sodišč — ki so začela delovati prav
včeraj — najboljši pokazatelj, da je
vlada povsem izgubila glavo.

Napoved o novih represivnih u-
krepih, je v parlamentu natekla
na ostro reakcijo laburistične opo-
zicije. Njihov leader Michael Foot
je trdno kritiziral vladna stališča,
ne da bi zlorabil položaj v stran-
karsko korist. Dejal je, da so labu-
risti pripravljeni podpirati uvedbo
novih ukrepov, ki bi omogočili po-
liciji, da opravi svojo dolžnost,
vendar na je treba odločno za-
vrniti vse «zakone panike», ki o-
mejujejo svobodo državljanov.

Vzporedno z aličnimi spopadi na
otoku Ulstra, kjer je britanska
vlada prav tako pokazala svojo ne-
moč in pogajalno nesposobnost. Za-
enkrat ni še nobene odgovora na
poziv irskega primasa O'Fiaicha, ki
je povabil vlado Thatcherjeve, naj
končno začne s pogajani z jekleni
IRA v belfaškem zaporu Maze, da
se prekine začarani krog smrti mladih
separatistov. O'Fiaich je tudi
kritiziral britansko vlado, ker je
zavrnila predloge komisije irske
katoliške cerkve «pravica in mir».
Slednja je po dolgotrajnih poga-
janjih z zaporniki in predstavniki
vlade skoraj dosegla sporazum: člani
IRA naj bi prekinili gladovno
stavko, če bi vlada ugodila neka-
terim njihovim zahtevam, med ka-
terimi je tudi pravica do združeva-
nja jeklenikov v zaporu.

Med večernimi izgredi v Veliki Britaniji so demonstrantje med drugim tudi sezgali več avtomobilov (AP)

PREDLOGI IN POBUDE SINDIKALNEGA VRHA V OTTAWI

Politika zahodnih sindikalistov v nasprotju z ameriškimi pobudami

OTTAWA — Teden dni pred vr-
hunskim srečanjem državnih pogla-
varjev, oziroma predsednikov vlad,
sedmih najbolj industrializiranih
držav kapitalističnega sveta, ki bo
20. in 21. julija v Ottawi, so se v
glavnem mestu Kanade srečali sin-
dikalni voditelji prizadetih držav.
Italijo so zastopali voditelji CGIL,
CISL in UIL Lama, Carniti in Be-
venuto. Pravijo, da bodo taka sre-
čanja postala redna na predvečer
vsakoletnih srečanj državnih in
vladnih poglavarjev.

Letošnje — srečanje sindikalnih
predstavnikov je še prav posebno
pomembno, ker sovpada z globoko
gospodarsko in socialno krizo, ki
pretresa še prav posebno zahodni
svet ter s poskusi nove ameriške
administracije, da se teži problemi
političnega in vojaškega ravno-
težja med Zahodom in Vzhodom,
problemi premostitve gospodarske
recesije, inflacije, zaposlenosti, od-
nosov med razvitimi in nerazvitimi

državami, rešujejo z zaostrenim
pritiskom Reaganove administracije
na zahodne zaveznike, da bi tudi
ti prejele ameriške recepte.
Če gledamo iz tega zornega kota
na rezultate sindikalnega vrha, po-
tem lahko zaključimo, da Reagano-
va naloga na vrhunskem srečanju v
Ottawi ne bo lahka.
Dokument, ki so ga sprejele sin-
dikalne delegacije in ki ga bodo iz-
ročili kanadskemu predsedniku vla-
de Trudeauju (predsednik - gosti-
telj «summita») navaja vrsto pro-
blemov, pobud, ukrepov in rešitev,
ki bi jih bilo treba sprejeti za iz-
hod iz sedanjega stanja: 1. inve-
sticijska politika, 2. protinflacijska
politika (nafta, krepitev pro-
izvodnih zmogljivosti), 3. zavzeta
politika zaposlovanja, 4. sklenjen
delovnega časa ob nezmanjšanem
dohodu, 5. učinkovita energetska
politika in politika cen, 6. znižanje
obrestnih mer na mednarodni
ravni (ucavnovenje plačilnih bi-

lanc tudi v korist držav v raz-
voju, 7. zavzeta politika za razvoj
nerazvitih držav.
To je samo nekaj točk iz pro-
grama sindikalnih voditeljev. Nji-
hove pobude pa so v ostrem na-
sprotju z načrti Reaganove admi-
nistracije. Skladno s temi načrti bi
moral industrijsko najbolj razvite
države zahodnega sveta voditi po-
litiko dragih kreditov ob močnem
padcu proizvodnje, zvišanja brezpo-
selnosti in podobno. Nadalje naj bi
ukinili vsako javno pomoč drža-
vam v razvoju ter se zanašali samo
na zasebne investicije. Povedano z
drugimi besedami: sindikalni pred-
stavniki zahodnega sveta čutijo po-
trebo po načrtovanem gospodar-
stvu, po učinkoviti socialni politiki,
ameriško vodstvo pa meni, da sa-
mo zasebna pobuda in nebrzdano
hlastanje po dobičku, ob odsotnosti
načrtnih politik, lahko zagotovi iz-
hod iz sedanje krize.
Vrhunsko srečanje v Ottawi se

bo torej znašlo pred dilemo: ali
pobijati inflacijo z brezposelnostjo,
ali pa sprejeti protinflacijske ukre-
pe, ki niso v nasprotju s politiko
polne zaposlenosti. Sindikalni vodi-
telji menijo, da je prva pot neučin-
kovita, ker sama po sebi krepi in-
flacijo.

Prometna nesreča v Mehiki

SAN LUIS POTOSI — Približno
petdeset kilometrov od mehiške pre-
stolnice Ciudad de Mexico, je več-
raj prišlo do hude avtomobilske ne-
sreče. Avtobus, ki je prevažal pot-
nike, je nenadoma zavozil na levo
stran ceste in silovito trčil v dru-
gega, ki je potoval v nasprotno
smjer. Iz razbitin vozil je policija
izvela 21 mrtvih in 40 ranjenih
oseb.

Rop v Rimu

RIM — Trije zločinci so včeraj
ob 13. uri oropali agencijo štev. 6
Banco di Roma na Drevoredu A-
ventino. Medtem ko je eden ostal
za krmilom modrega fiata 132, s
katerim se je trojica pripeljala, sta
ostala dva najprej napadla zaseb-
ne policiste, ki je strazil pred
banko in nato vdira v poslopje.

16 uradnikov in 32 strank se je
tako uleglo na tla. Eden od ropar-
jev je segel po dnevnem zaslužku,
drugi pa mu je s pištolo kril hrbet.
Enemu izmed uradnikov pa je u-
spelo pritisniti na alarm. Preden je
policija dospela, so zločinci že stekli
proti avtomobilu, medtem pa je za-
sebnih policaj začel streljati nanje
in enega zločince ubil.

Med streljanjem sta zločince ra-
nila nemškega študenta Petra E-
ckerta, ki se je sprehajal po dre-
voredu.

Policija je vrnila banki celotno
ukradeno vsoto.

MILAN — Tajnik odbora za za-
ščito potrošnikov Gustavo Ghidini
je včeraj odpisal notranjemu mi-
nistru Rognoniju brojavko, v ka-
teri zahteva naj čimprej sprejme
ustrezne ukrepe proti nevarni vo-
žnji tovornjakov.
Odbor je še izdal komunikate, v
katerem poziva vse avtomobiliste,
naj posredujejo policijskim patrul-
jam evidenčne tablice in smer vo-
žnje tovornjakov, ki vozijo s pre-
veliko hitrostjo.

Jaki razstavlja v Celovcu

CELOVEC — V Celovški mestni
hiši so pred dnevi ob navzočnosti
številnih predstavnikov kulturnega
in političnega življenja iz Koroške
in Slovenije otvorili obsežno raz-
stavo Jožeta Horvata - Jakića. Raz-

PO KONČANI OBDUKCIJI V INŠTITUTU ZA SODNO MEDICINO

Danes v Rimu pogrebna svečanost za malim Alfredom Rampijem

Smrt je najverjetneje nastopila zaradi zadušitve s peskom in zemljo - Dokončni
odgovor bodo sodni zdravniki dali, ko bodo opravljene vse laboratorijske analize

RIM — Alfredo Rampi je umrl
zaradi srčne kapi in zaradi zaduši-
tve. To so ugotovili sodni zdravniki,
ki so na inštitutu za sodno me-
dicino opravili avtopsijo. Treba pa
bo počakati še dva meseca, da o-
pravijo vse analize, na osnovi ka-
terih bo mogoče ugotoviti, kateri je
bil pravi vzrok smrti.

Vsekakor so sodni zdravniki u-
gotovili, da si je Alfredo pri pad-
cu zlomil desni kolk, drugih poškodb
pa ni utrpel. Sodni zdravniki pa so
odkrili v njegovem grlu in v plju-
čih večjo količino zemlje in peska,
kar mu je seveda oteževalo diha-
nje. Med avtopsijo so tudi ugotovili,
da je do smrti prišlo tudi zaradi
Alfredove srčne napake, ki je bi-
la zdravnikom že znana.

Vse to so seveda le neuradni po-
datki, kajti sodni zdravniki niso iz-
dali nobenega sporočila, pa tudi iz-
jav ni bilo. Kot bi bilo mogoče raz-
brati iz teh podatkov pa je baje
na otrokovo smrt najbolj vplival
pesek v ustih in v pljučih.

Danes bodo Alfredina pokopali.
Pogrebna svečanost bo ob 10. uri
v baziliki sv. Lovrenca, ki je v ne-
posredni bližini inštituta za sodno

medicino; verjetno se je bo ude-
ležil tudi predsednik republike Per-
tini. Alfredo bodo nato pokopali v
strogo zasebni obliki.
Tako se bo končal primer, ki je
verjetno v vsem povojnem času
najbolj prizadel Italijane. Nihče ne
bo mogel pozabiti dolge neprespane
noči pred televizorjem, «neprespane
prenosa smrti», kot so ga na-
zvali z dobršno mero cinizma. Prav
zaradi tega prenosa, te posredne
prisotnosti milijonov Italijanov na
krajnem nesreče bo verjetno ostalo
ime Alfreda Rampija simbol dobre
volje, nesebičnosti in požrtvovalno-
sti, a obenem tudi simbol nestrokov-
nosti, improvizacije in slabe orga-
nizacije.

stavo Jakijeve grafike, oljnih slik
in risb je pripravilo avstrijsko -
jugoslovansko društvo na Koroškem
ob svoji 25-letnici obstoja, podprla
pa sta jo jugoslovanski generalni
konzulat v Celovcu in kulturni urad
mesta Celovec. Otvoritev razstave
je prevzel predsednik koroškega
deželnega zbora Josef Guttenbrun-
ner, medtem ko je slikarja in nje-
govo delo predstavil pisatelj Tone
Svetina. V kulturnem sporedu sta
sodelovala pevka zbora iz Zasipia
pri Bledu in «Danica» iz Sentvidu v
Podjuni. Razstava v veliki dvorani
mestne hiše bo odprta do 31. ju-
lija. (Sinak)

NEW DELHI — V severni indij-
ski deželi Uttar Pradesh že skoraj
štirinajst dni neprenehoma dežuje.
Velika količina vode, ki se je zila
na zemljo je do sedaj povzročila
nad sto žrtev.

BRINDISI — V kraju Caffaro
blizu San Vite del Normanni so
finančni stražniki odkrili nasad in-
dijske konoplje. Aretirali so tudi
22-letnega Francesca Vincija, ki naj
bi konopljo sadil in gojil.

Parada v Parizu

Med tradicionalno parado ob 14. juliju, francoskem državnem prazniku,
si je francoski predsednik Mitterrand ogledal tudi jedrske izstrelke
pluton (Telefoto AP)

Telefon mora biti previden kot mravlja.

Telefon, nujnost. Telefon je potreben vsem. Ker se s telefonskim
pozivom lahko prihrani na času, denarju in energiji. Ali pa se
enostavno pokliče prijatelja, drago osebo. Do danes je telefonski
promet slonel na elektromagnetskem sistemu, ki pa je že dosegel
svojo maksimalno zmogljivost. Da se torej zagotovi nadaljnji razvoj
telefonske službe, mora telefon preiti na elektronski sistem.

Telefon, elektronika. Po vseh evropskih državah delajo za
elektronsko transformacijo telefonskega sistema. Prednosti bodo zelo
številne. Saj bo telefonska centrala lahko razporedila promet v
najkrajšem času, v mikrosekundah, in
tako omogočila širšo uporabo
telefonske službe in boljše
kakovost v prenosu glasu.

Nadalje bodo centrale
sposobne sprejemati in

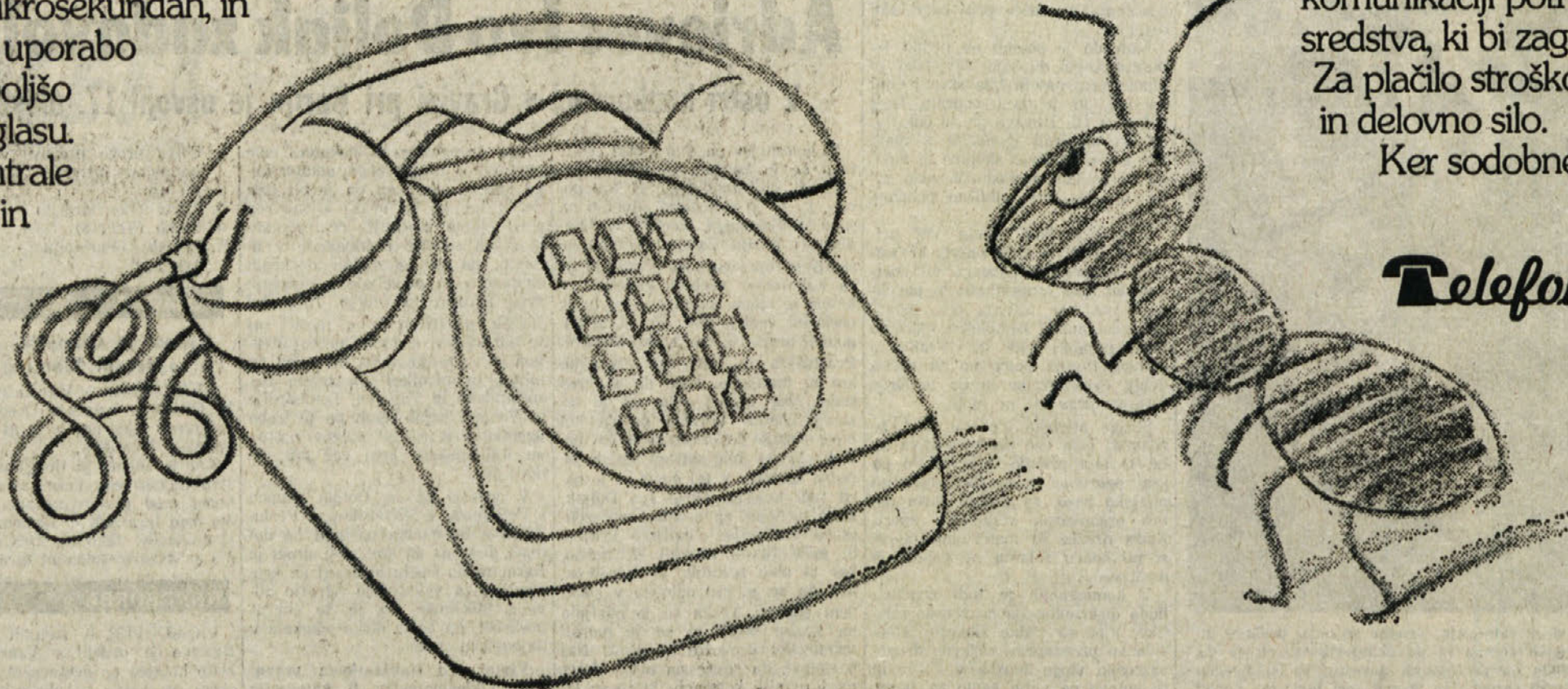
oddajati besede, podatke in slike.

Telefon, informacija. Tako bo vsak telefonski poziv sredstvo za
številne, vsem koristne, informacije. Ne le to. Popolna transformacija
elektronskega sistema bo nudila pogoje za znaten razmah elektronike
in industrij na tem področju.

Toda, da postane služba bolj moderna in učinkovita, mora
telefonski sistem investirati. Zato smo o telefonu rekli, da mora biti
 previden kot mravlja.

Telefon, investicija. V predvidevanju novih zahtev o
komunikaciji potrebuje telefon potrebna
sredstva, ki bi zagotovila razvoj sistema.
Za plačilo stroškov za investicije, surovine
in delovno silo.

Ker sodobnejši telefon služi vsem.

Telefon. Tvoj glas